

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І АУДИТУ**

ОБЛІК У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для виконання практичних завдань та самостійної роботи
студентам напрямку підготовки 6.030509 – “Облік і аудит”
скороченого терміну навчання

Київ – 2016

УДК 657 (1–87) (075.8)

В методичних вказівках розкриваються методичні засади організації обліку, побудови та використання фінансової звітності зарубіжних країн. Метою даного навчального видання є формування у студентів практичних навичок з організації обліку у зарубіжних країнах, уміння використовувати облікову інформацію в управлінській діяльності.

Запропоновані тести для підготовки до модульних контрольних робіт, самостійної перевірки знань з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» для студентів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит»

Рекомендовано Вченою Радою економічного факультету НУБіП України для підготовки фахівців галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Укладач: **Т.М.Слєсар**

Рецензенти С.В. Тивончук, С.В. Кузьменко

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОБЛІК У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для виконання практичних завдань та самостійної роботи студентам напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит» скороченого терміну навчання

Укладач: СЛЄСАР Тетяна Миколаївна

ВСТУП

Інтеграція у світовий економічний простір, активізація участі України у європейських та євроатлантичних процесах, залучення іноземних інвестицій в економіку нашої держави потребує створення оптимальних умов для формування професійних здібностей фахівців з обліку і аудиту на рівні міжнародних вимог, забезпечення їх конкурентоспроможності на ринку праці.

Це потребувало створення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), які визначають загальні правила та процедури бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності з метою забезпечення користувачів необхідною інформацією для прийняття ними зважених економічних рішень.

Розвиток України як незалежної держави з формуванням ринкової моделі господарювання, поступова інтеграція країни у світову співдружність, розширення зовнішньоекономічної діяльності вимагають нового рівня всебічних економічних взаємовідносин. За цих умов зростає значення повноти та достовірності інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємств при вирішенні поточних та перспективних господарських проблем.

Лише системний підхід, дослідження кращих прикладів організації обліку у зарубіжних країнах дозволить у майбутньому практично застосовувати їх у нашій державі, забезпечити в ній із врахуванням національних традицій належне функціонування бізнесу.

Ефективність управлінських рішень значною мірою залежить також від можливості порівняння внутрішньої фінансової інформації з відповідними показниками подібних підприємств. Виникає потреба в уніфікації вимог до фінансової інформації у рамках галузі, регіону, країни. Реформування бухгалтерського обліку висуває суворі вимоги сьгоднішнім фахівцям, їх умінню нестандартно мислити, самостійно та оперативно приймати правильні рішення, володіти характеристиками міжнародних бухгалтерських стандартів.

На рівні підприємств повинні використовуватись дані, які відповідають певним правилам, вимогам і нормам, що є зрозумілими та прийнятними для

користувачів і визначені за єдиною методологією з використанням однакових критеріїв та правил.

Питання, які передбачені для самостійного вивчення згруповані відповідно тематичного плану з використанням основних положень Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Мета і завдання вивчення дисципліни

Основна мета вивчення курсу “Облік у зарубіжних країнах” – засвоєння студентами методики організації обліку в різних господарських формуваннях розвинених зарубіжних країн, опанування методів впровадження міжнародних бухгалтерських стандартів у практику роботи вітчизняних агропромислових підприємств, підвищення на цій основі професійного рівня майбутнього бухгалтера.

Формування глибоких знань з обліку у зарубіжних країнах можливе на основі чіткого розуміння дії економічних законів ринку, визначення основних положень і зіставлення з подібними положеннями в нашій країні.

Завдання дисципліни:

- розкриття ролі обліку в системі управління;
- вивчення теорії і практики фінансового та управлінського обліку в зарубіжних країнах;
- набуття вмінь використання світового досвіду в галузі організації обліку;
- ознайомлення студентів зі змістом, структурою та порядком складання фінансової звітності зарубіжних компаній;
- розкриття змісту і складових елементів форми бухгалтерського обліку зарубіжних країн;
- розкриття світового досвіду обліку грошових коштів, дебіторської заборгованості, товарно-матеріальних запасів, довгострокових активів, доходів, витрат і фінансових результатів, власного капіталу та сформувати у студентів вміння його використання у вітчизняній обліковій практиці.

Вивчення дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» дозволяє забезпечити формування у студентів бакалаврського рівня підготовки за спеціальністю «Облік і аудит» наступних **компетентностей**:

глобальні:

- знання особливостей і тенденцій сучасного економічного розвитку;
 - вміння проводити дослідження експертного характеру;
- критично мислити і генерувати креативні ідеї та вирішувати важливі проблеми на інноваційній основі.

загальні:

- здатність до аналізу і синтезу;
- здатність до організації і планування;
- засвоєння базових знань з професії;
- усне і письмове спілкування рідною мовою, а також удосконалення навиків використання іноземної мови фахового характеру;
- застосування у фаховій практиці комп'ютерних навичок;
- розв'язання проблем і прийняття рішень із застосуванням креативного підходу;
- здатність до критики та самокритики, самонавчання;
- взаємодія (робота в команді);
- етичні зобов'язання загального і професійного характеру;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- дослідницькі навички і уміння.

професійні:

- знати нормативно-правові акти, що регулюють облікову діяльність та її організаційне забезпечення;
- розуміти зміст, структуру фінансової звітності зарубіжних країн та порядок її складання і використання;
- визначити і дати порівняльну характеристику національних та міжнародних принципів і систем обліку;
- проводити всебічне дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і фінансової звітності та формувати підсумкові документи на

основі міжнародної нормативно-правової бази з організації бухгалтерського обліку.

Студенти повинні знати:

- значення обліку в системі управління;
- структуру, функції міжнародних організацій з гармонізації та стандартизації обліку;
- міжнародні принципи, методи та процедури обліку;
- міжнародну нормативно-правову базу з організації бухгалтерського обліку;
- зміст, структуру фінансової звітності зарубіжних країн та порядок її складання і використання для прийняття управлінських рішень;
- світовий досвід організації обліку довгострокових активів, грошових коштів, запасів та інших поточних активів, власного капіталу, довгострокових та короткострокових зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності зарубіжних підприємств;

Студенти повинні вміти:

- виявляти відмінності національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку у порівнянні з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- дати порівняльну характеристику національних та міжнародних принципів і систем обліку;
- організувати облік активів, зобов'язань та власного капіталу із використанням передового світового досвіду, враховуючи чинне українське законодавство;
- складати фінансову звітність та здійснювати взаємозв'язок показників основних її форм;
- використовувати облікову інформацію для контролю та прийняття управлінських рішень.

Форма підсумкового контролю – залік.

РОЗДІЛ I

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Формування та функціонування національних і міжнародних систем обліку.
2. Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація в різних країнах.
3. Міжкраїнові особливості обліку грошових коштів та короткострокових фінансових інвестицій (ліквідних активів).
4. Міжнародна специфіка обліку розрахунків з дебіторами.
5. Зарубіжний досвід обліку товарно-матеріальних запасів.
6. Особливості обліку довгострокових активів на підприємствах зарубіжних країн.
7. Облік фінансових інвестицій і консолідована звітність у міжнародному бізнесі.
8. Облік короткострокових зобов'язань та його міжкраїнові відмінності.
9. Зарубіжна практика обліку довгострокових зобов'язань.
10. Облік власного капіталу та розподілу прибутку в зарубіжних корпораціях та партнерствах.
11. Управлінський облік у зарубіжних країнах.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ ІЗ ПОГОДИННИМ РОЗПОДІЛОМ

№ з/п	Тема	Денна форма навчання		
		Лекції	Практичні заняття (семінарські)	Всього
1	Формування та функціонування національних і міжнародних систем обліку	2	2	4
2	Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація в різних країнах	4	4	8
3	Міжкраїнові особливості обліку грошових коштів та короткострокових фінансових інвестицій (ліквідних активів)	4	4	8
4	Міжнародна специфіка обліку розрахунків з дебіторами	2	2	4
5	Зарубіжний досвід обліку товарно-матеріальних запасів	2	2	4
6	Особливості обліку довгострокових активів на підприємствах зарубіжних країн	2	2	4
7	Облік фінансових інвестицій і консолідована звітність у міжнародному бізнесі	4	4	8
8	Облік короткострокових зобов'язань та його міжкраїнові відмінності	2	2	4
9	Зарубіжна практика обліку довгострокових зобов'язань	2	2	4
10	Облік власного капіталу та розподілу прибутку в зарубіжних корпораціях та партнерствах	4	4	8
11	Управлінський облік у зарубіжних країнах	4	4	8
	Разом (годин)	30	30	60

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ ІЗ ПОГОДИННИМ РОЗПОДІЛОМ

№ з/п	Тема	Заочна форма навчання		
		Лекції	Практичні заняття (семінарські)	Самостійна робота
1	Формування та функціонування національних і міжнародних систем обліку	1		4
2	Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація в різних країнах	1		4
3	Міжкраїнові особливості обліку грошових коштів та короткострокових фінансових інвестицій (ліквідних активів)		1	6
4	Міжнародна специфіка обліку розрахунків з дебіторами	1		4
5	Зарубіжний досвід обліку товарно-матеріальних запасів		1	4
6	Особливості обліку довгострокових активів на підприємствах зарубіжних країн	1	1	4
7	Облік фінансових інвестицій і консолідована звітність у міжнародному бізнесі	1	1	4
8	Облік короткострокових зобов'язань та його міжкраїнові відмінності	1		4
9	Зарубіжна практика обліку довгострокових зобов'язань	1		4
10	Облік власного капіталу та розподілу прибутку в зарубіжних корпораціях та партнерствах	1	1	4
11	Управлінський облік у зарубіжних країнах		1	4
	Разом (годин)	8	6	46

**Вхідний контроль до дисципліни «Облік у зарубіжних країнах»
для студентів 1-го курсу скороченого терміну навчання напряму підготовки
6.030509 «Облік і аудит»**

1. Хто здійснює методичне керівництво організацією бухгалтерського обліку в Україні?
 - а) Національний банк;
 - б) Міністерство фінансів;
 - в) Міністерство аграрної політики;
 - г) Міністерство бухгалтерського обліку.
2. Хто затверджує річний звіт державного підприємства?
 - а) керівник обласного управління статистики;
 - б) керівник підприємства;
 - в) загальні збори колективу;
 - г) керівник районного податкового органу.
3. У якому порядку за принципом зростання ліквідності слід відобразити у балансі оборотні активи?
 - а) запаси, дебіторська заборгованість, ринкові цінні папери, грошові кошти;
 - б) грошові кошти, ринкові цінні папери, дебіторська заборгованість, запаси;
 - в) дебіторська заборгованість, запаси, грошові кошти, ринкові цінні папери;
 - г) запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти, ринкові цінні папери.
4. Як визначити заключне сальдо на активному рахунку?
 - а) до початкового сальдо додати оборот по кредиту і відняти оборот по дебету;
 - б) від початкового сальдо відняти оборот по дебету;
 - в) до початкового сальдо додати оборот по кредиту;
 - г) до початкового сальдо додати оборот по дебету і відняти оборот по кредиту.
5. Як часто слід проводити перевірку наявності готівки в касі підприємства?
 - а) щомісячно;
 - б) щоквартально;
 - в) щотижня;
 - г) щорічно.
6. Як часто слід проводити інвентаризацію стану дебіторської та кредиторської заборгованості?
 - а) не рідше двох разів на рік;
 - б) щомісячно;
 - в) щоквартально;
 - г) щорічно, перед складанням річного звіту.

7. Як називається інвентаризація, яка проводиться при зміні матеріально відповідальної особи?
- а) планова;
 - б) раптова;
 - в) контрольна;
 - г) необхідна.
8. Які вимірники використовуються у бухгалтерському обліку?
- а) натуральні, трудові і грошові;
 - б) кількісні, якісні і вартісні;
 - в) тільки трудові і грошові;
 - г) прості, комбіновані, умовні.
9. У якому розділі балансу показується заборгованість з оплати праці?
- а) у першому розділі пасиву;
 - б) у першому розділі активу;
 - в) у четвертому розділі пасиву;
 - г) у третьому розділі активу.
10. Яка з названих статей балансу не є активом?
- а) довгострокові фінансові інвестиції;
 - б) грошові кошти;
 - в) векселі одержані;
 - г) векселі видані.
11. Яка з наведених статей балансу є зобов'язаннями?
- а) забезпечення виплат персоналу;
 - б) векселі видані;
 - в) акредитиви;
 - г) нерозподілений прибуток.
12. Визначити величину власного капіталу за такими даними балансу: будівлі - 30000 грн., запаси - 9200 грн., грошові кошти - 700 грн., кредиторська заборгованість - 3000 грн., кредити банків - 14000 грн.,
- а) 23370 грн.;
 - б) 22900 грн.;
 - в) 22270 грн.;
 - г) 10900.
13. Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів несе:
- а) головний бухгалтер;
 - б) керівник підприємства;
 - в) особа, яка склала ці документи;
 - г) підзвітна особа.
14. Наказ про облікову політику підприємства затверджує:
- а) особа, яка його склала;
 - б) головний бухгалтер;
 - в) підзвітна особа;
 - г) керівник підприємства.
15. Підставою для відображення господарських операцій в обліку є:

- а) інвентаризація;
 - б) фінансова звітність;
 - в) первинні документи;
 - г) наказ керівника;
 - д) доповідні записки.
16. З метою ведення бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на:
- а) довгострокові, поточні, відстрочені податкові зобов'язання, кредиторську заборгованість за товари, роботи і послуги;
 - б) довгострокові, поточні, відстрочені податкові зобов'язання, непередбачені зобов'язання;
 - в) довгострокові, поточні, непередбачені зобов'язання та забезпечення.
17. Майно, яке не можна вносити до капіталу підприємства:
- а) гроші в іноземній валюті;
 - б) цінні папери та права інтелектуальної власності;
 - в) бюджетні кошти та засоби отримані під заставу;
 - г) будинки, споруди, запаси та інші цінності.
18. Зміна первісної вартості основних засобів відбувається у випадках:
- а) реалізації основного засобу;
 - б) передачі в оренду;
 - в) модернізації та дообладнання;
 - г) добудови, реконструкції об'єкта.
19. Які з наведених витрат відносяться до основних?
- а) оплата праці керівного складу господарства;
 - б) оплата праці основних робітників;
 - в) оплата праці обслуговуючого персоналу загальногосподарського призначення;
 - г) оплата праці інженерно-технічних працівників (цеху).
20. Граничний термін подання квартальної звітності, встановлений законодавством України для вітчизняних підприємств:
- а) 15 числа наступного за звітним періодом місяця;
 - б) 20 числа наступного за звітним періодом місяця;
 - в) 25 числа наступного за звітним періодом місяця;
 - г) за домовленістю з податковими органами.
21. Який термін зберігання в архіві підприємства основної маси первинних бухгалтерських документів (років):
- а) два;
 - б) п'ять;
 - в) три;
 - г) десять.
22. Яке з наведених рівнянь неправильне?
- а) Активи - Капітал = Зобов'язання;
 - б) Зобов'язання + Капітал = Активи;
 - в) Зобов'язання + Активи = Капітал;
 - г) Активи - Зобов'язання = Капітал.
23. Які форми є обов'язковими для квартальної фінансової звітності?
- а) тільки бухгалтерський баланс;

- б) баланс і звіт про фінансові результати;
 - в) баланс і звіт про власний капітал;
 - г) баланс і звіт про рух грошових коштів.
24. Який з методів оцінки товарно-матеріальних запасів дає меншу суму прибутку до оподаткування?
- а) за середньозваженою фактичною собівартістю;
 - б) за принципом "по першій ціні списуються, по останній - залишаються";
 - в) за принципом "по останній ціні списуються, по першій - залишаються";
 - г) за нормативною оцінкою.
25. Як називається баланс, який складає материнська компанія за даними балансів дочірніх компаній?
- а) зведений;
 - в) заключний;
 - б) сальдовий;
 - г) консолідований.
26. Яка з наведених статей не включається до первинної вартості запасів, придбаних за плату ?
- а) витрати на заготівлю;
 - б) витрати на збут;
 - в) реєстраційні збори;
 - г) вартість мита та митних процедур.
27. Які з наведених реквізитів: в документа є обов'язковими?
- а) назва документа, номер його форми, дата складання;
 - б) зміст операції та її кількісне вимірювання;
 - в) підписи осіб, відповідальних за правильність оформлення операції;
 - г) підстава для виконання операції та її специфічні особливості.
28. Яка система обліку використовується у сучасних великих виробничих підприємствах?
- а) проста;
 - б) подвійна;
 - в) потрійна;
 - г) десятинна.
29. Законодавством України не передбачено такі види відпусток:
- а) щорічна відпустка;
 - б) творча відпустка;
 - в) додаткова у зв'язку з навчанням;
 - г) соціальна відпустка;
 - д) призова відпустка.
30. Для нарахування заробітку за період перебування на лікарняному слід враховувати:
- а) середній заробіток за попередні 6 місяців, стаж роботи, кількість робочих днів перебування на лікарняному;
 - б) середній заробіток за попередні 2 місяці, кількість робочих днів перебування на лікарняному, стаж роботи;
 - в) середній заробіток за попередні 6 місяців, стаж роботи, кількість календарних днів перебування на лікарняному;

д) середній заробіток за попередні 2 місяці, кількість робочих днів перебування на лікарняному;

31. Отримані від покупців аванси відображаються у складі:

- а) оборотних активів;
- б) поточних зобов'язань;
- в) доходів майбутніх періодів;
- г) витрат майбутніх періодів;
- д) взагалі не відображаються.

32. До загальнодержавних податків і зборів належать :

- а) податок на додану вартість, податок на прибуток, комунальний податок;
- б) податок на додану вартість, податок на прибуток, акцизний збір, збір на геологорозвідувальні роботи;
- в) податок на додану вартість, податок на прибуток, ринковий збір, внески на обов'язкове пенсійне страхування;
- г) державне мито, податок на прибуток, готельний збір, акцизний збір.

33. Який мінімальний розмір щорічних відрахувань до резервного капіталу передбачено для господарських товариств?

- а) не менше 5% суми чистого прибутку;
- б) не менше 10% суми чистого прибутку;
- в) не менше 25% суми чистого прибутку.

34. Яким Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку визначається собівартість реалізованих товарів? :

- а) П(С)БО 15 "Доходи";
- б) П(С)БО 9 "Запаси";
- в) П(С)БО 9 "Товари";
- г) П(С)БО 16 "Витрати".

35. До складу загальновиробничих витрат включають:

- а) витрати на управління виробництвом; витрати на опалення виробничих приміщень, витрати на охорону праці;
- б) витрати на освітлення виробничих приміщень, на управління підприємством, витрати на службові відрядження в межах України;
- в) витрати на зв'язок, на управління підприємством; витрати на службові відрядження за межі України;
- г) витрати на ремонт даху, витрати на врегулювання спорів у судових органах; витрати на техніку безпеки.

36. Витрати відображаються в бухгалтерському обліку :

- а) одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- б) одночасно зі збільшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- в) одночасно зі збільшенням активів або зменшенням зобов'язань;
- г) одночасно зі зменшенням активів або зменшенням зобов'язань.

37. Управлінський облік відрізняється від фінансового обліку:

- а) назвою;

- б) деталізацією інформації;
- в) відкритістю даних;
- г) зрозумілістю.

38. Витрати, що можуть бути змінені внаслідок прийняття рішень:

- а) конверсійні витрати;
- б) альтернативні витрати;
- в) маржинальні витрати;
- г) релевантні витрати;
- д) змінювані витрати.

39. Система калькулювання собівартості продукції на основі обліку витрат за кожним індивідуальним замовленням або окремою партією виробів називається:

- а) калькулювання по процесах;
- б) калькулювання по замовленнях;
- в) калькулювання по переділах;
- г) виробниче калькулювання.

40. Базу розподілу постійних накладних витрат визначають виходячи з:

- а) нормальної потужності;
- б) бюджетної потужності;
- в) практичної потужності;
- г) фактичної потужності.

РОЗДІЛ II

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕМА 1. Формування та функціонування національних і міжнародних систем обліку

Світовий економічний розвиток і його вплив на побудову міжнародної системи обліку та звітності. Роль обліку в системі управління, користувачі облікової інформації. Поняття про фінансовий та управлінський облік, загальні принципи їх побудови та порівняльна характеристика. Необхідність уніфікації та стандартизації обліку в міжнародному масштабі. Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку. Міжнародні організації зі стандартизації обліку і звітності. Склад і загальна характеристика міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, їх зв'язок з національними стандартами обліку. Характерні риси моделей бухгалтерського обліку. Система фінансового обліку. Технологічний процес і процедури фінансового обліку: рахунки, етапи облікового циклу, система облікових реєстрів. Порівняльна характеристика фінансового й управлінського обліку в США, Канаді, Великобританії і країнах ЄС. Принципові відмінності бухгалтерського обліку за кордоном і в Україні. Міжнародні системи планів рахунків бухгалтерського обліку.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Сутність загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку.
2. Склад та зміст загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку.
3. Сутність та призначення міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
4. Сутність та призначення національних стандартів бухгалтерського обліку.
5. В чому полягає сутність фінансового обліку?
6. Назвіть користувачів інформації фінансового обліку.
7. В чому полягає сутність управлінського обліку?
8. Користувачі інформації управлінського обліку.

--	--

Завдання для самостійної роботи студентів

1.3. Зробити порівняльну характеристику фінансового та управлінського обліку за самостійно визначеними ознаками.

Результати виконаного завдання представити у вигляді таблиці за поданою формою (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Порівняльна характеристика фінансового і управлінського обліку

№	<i>Ознака</i>	<i>Фінансовий облік</i>	<i>Управлінський облік</i>
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

ТЕМА 2. Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація в різних країнах

Призначення і зміст фінансової звітності. Зміст, структура і форми бухгалтерського балансу. Групування та оцінка статей балансу. Звіт про прибутки та збитки, його зміст і формати. Призначення й методика складання звіту про рух грошових коштів. Додатки до звітності. Методика аналізу фінансової звітності. Порівняльний (горизонтальний) і структурний (вертикальний) аналіз. Аналіз показників ліквідності, рентабельності, ділової активності і структури капіталу.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Активи – контрольовані підприємством господарські ресурси, які отримані в результаті попередніх операцій і які повинні принести дохід або іншу економічну вигоду в майбутньому.

Баланс підприємства – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає його активи, зобов'язання та власний капітал на певну дату.

Витрати звітного періоду – збільшення зобов'язань або зменшення активів у процесі господарської діяльності для отримання доходу у звітному періоді.

Власний капітал – різниця між активами та зобов'язаннями, тобто частина активів, сформована за рахунок власних джерел підприємства.

Довгострокові зобов'язання – зобов'язання, строк погашення яких перевищує один рік.

Додатки до фінансової звітності – сукупність показників та пояснень, які забезпечують деталізацію і обґрунтування даних, наведених у балансі, у звіті про фінансові результати, та інша інформація, передбачена законодавством.

Управлінський облік – сукупність методів, процедур, які забезпечують підготовку і надання інформації для планування, контролю та прийняття рішень на різних рівнях управління підприємством.

Господарська діяльність – будь-яка діяльність, пов'язана з виробництвом, обміном та споживанням матеріальних і нематеріальних цінностей, наданням та використанням послуг.

Принципи бухгалтерського обліку – базові концепції, які кладуться в основу відображення в обліку та звітності господарської діяльності підприємства, його активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат, фінансових результатів.

Стандарт бухгалтерського обліку – нормативний документ, що визначає правила та процедури ведення бухгалтерського обліку і складання звітності.

Доходи звітного періоду – зменшення зобов'язань, або збільшення активів у процесі діяльності, що призводить до зростання власного капіталу, не пов'язаного з внесками засновника.

Звіт про рух грошових коштів – форма бухгалтерської звітності, яка відображає надходження і витрачання грошових коштів у основні, інвестиційній та фінансовій діяльності за звітний період.

Звіт про фінансові результати – форма бухгалтерської звітності, яка відображає доходи, витрати, прибутки та збитки за звітний період.

Зобов'язання (пасив підприємства) – кредиторська заборгованість, яка виникла в результаті попередніх операцій і яка має бути погашена у встановлений термін.

Короткострокові (поточні) зобов'язання – зобов'язання, які повинні бути погашені не довше, ніж за один рік.

Необоротні активи – довгострокові активи, придбані підприємством для тривалого використання, і не призначені для реалізації або споживання за один операційний цикл.

Оборотні активи – активи, призначені для використання, споживання або реалізації за один операційний цикл.

Фінансова (бухгалтерська) звітність – система взаємопов'язаних узагальнюючих показників, які відображають фінансовий стан підприємства та результати діяльності за звітний період.

Фінансовий результат – різниця між доходами та витратами звітного періоду.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Визначення фінансової (бухгалтерської) звітності.
2. Складові фінансової звітності зарубіжних фірм.
3. Джерела складання та загальні вимоги до фінансової звітності.
4. Визначення та побудова балансу підприємства.
5. Принцип та порядок оцінки статей балансу.
6. Призначення і загальна побудова звіту про прибутки та збитки.
7. Призначення, зміст та методика складання звіту про рух грошових коштів.
8. Призначення, зміст та методика складання звіту про зміни у власному капіталі.

9. Призначення та склад додатків до фінансового звіту.
10. Суть та методика горизонтального аналізу показників звітності.
11. Суть та методика структурного (вертикального) аналізу показників звітності.
12. Методика розрахунку та аналіз показників платоспроможності (ліквідності) підприємства .
13. Методика розрахунку та аналіз показників заборгованості (структури капіталу) підприємства.
14. Методика розрахунку та аналіз показників рентабельності підприємства.
15. Методика розрахунку та аналіз показників оборотності господарських засобів.

Завдання для практичних занять

Завдання 2. 1

1. Ознайомитись з односторонньою (послідовною, вертикальною) формою балансу
2. Заповнити односторонню форму балансу (табл. 2.1)

Таблиця 2.1

Баланс корпорації "Максойл" на 31 грудня 2015 року

Активи	2015	2014
Оборотні активи		
Гроші		
Ринкові цінні папери		
Дебітори		
Запаси		
Витрати майбутніх періодів		
Разом поточні активи		
Необоротні активи		
Інвестиції		
Основні засоби		
Обладнання		
Будівлі		
Мінус знос		
Земля		
Разом активи		
Зобов'язання і акціонерний капітал		
Поточні зобов'язання		

Рахунки, що підлягають оплаті		
Поточні зобов'язання по іпотечному кредиту		
Нараховані витрати		
Разом поточні зобов'язання		
Довгострокові зобов'язання		
Іпотечний кредит		
Разом зобов'язань		
Акціонерний капітал		
Звичайні акції		
Додатковий оплачений капітал		
Нерозподілений прибуток		
Разом акціонерний капітал		
Разом (пасиви) зобов'язання та акціонерний капітал		

Завдання 2. 2

1. Ознайомитись з формою звіту про прибутки та збитки
2. Заповнити форму звіту про прибутки та збитки (табл. 2.2)

Таблиця 2.2

Корпорація “Максойл” Звіт про прибуток за 2015 рік, дол.

Продажі	
Собівартість реалізованої продукції	
Валовий прибуток	
Операційні витрати	
Витрати на збут	
Адміністративні витрати	
Амортизація	
Операційний прибуток	
Витрати на сплату процентів	
Прибуток до оподаткування	
Податки	
Чистий прибуток	
Випущено акцій	

Завдання 2. 3

1. Ознайомитись з формою звіту про рух грошових коштів за прямим та непрямим методами коригування .

2. Заповнити форму звіту про рух грошових коштів за прямим методом коригування (табл. 2.3)

Таблиця 2.3

**Корпорація “Максойл АС”. Звіт про рух грошових коштів за 2015 рік
(прямий метод), дол.**

1. Рух грошових коштів в результаті поточної діяльності	
Надійшло від покупців	
Сплачено за матеріали	
Сплачені податки і проценти	
Виплачена заробітна плата та інші операційні витрати	
Чисті грошові надходження	
2. Рух грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності:	
Надійшло від продажу цінних паперів	
Сплачено за придбані основні засоби	
Вкладено в цінні папери	
3. Рух грошових коштів в результаті фінансової діяльності:	
Разом чисті грошові витрати	
Отриманий поточний кредит	
Сплачені дивіденди	
Чисті грошові надходження	
Разом чисті грошові надходження	
Залишок грошових коштів на початок року	
Залишок грошових коштів на кінець року	

3. Заповнити форму звіту про рух грошових коштів за непрямим методом коригування (табл. 2.4)

Таблиця 2.4

**Корпорація “Максойл ” Звіт про рух грошових коштів за 2015 рік,
(непрямий метод), дол.**

1. Рух грошових коштів в результаті поточної діяльності	
Чистий прибуток	
Корективи	
Амортизація	
Збільшення запасів	
Збільшення боргу покупців	

Збільшення заборгованості кредиторам	
Збільшення інших зобов'язань	
Чисті надходження в результаті поточної діяльності	
2. Рух грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності:	
Надійшло від продажу цінних паперів	
Сплачено за придбані основні засоби	
Вкладено в цінні папери	
Разом чисті грошові витрати	
3. Рух грошових коштів в результаті фінансової діяльності:	
Отриманий іпотечний кредит	
Сплачені дивіденди	
Чисті фінансові надходження	
Разом чисті грошові надходження	
Грошові кошти на початок року	
Грошові кошти на кінець року	

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 2.4

1. Виокремити в наведеному переліку активи і зобов'язання, дол.

обладнання	1000
розрахунки з постачальниками	250
грошові кошти в касі	20
розрахунки з покупцями	1300
транспортні засоби	1800
нематеріальні активи	2000
заборгованість бюджету	800
земля	2300
розрахунки з кредиторами	980
заборгованість банку	4000
капітал власника	2390
незавершене виробництво	500
знос нематеріальних активів	500

2. На основі даних завдання 2.4.1 скласти баланс підприємства за вертикальною (односторонньою) – та горизонтальною (двосторонньою) формами. Розпочинати з найбільш ліквідних статей за вертикальною формою та з найменш ліквідних за горизонтальною формою.

3. На основі даних балансів здійснити аналіз фінансово-господарської діяльності фірми.

Завдання 2.5

1. Д. Барнс створивши фірму відразу придбав будинок – на суму 9000 дол., транспортні засоби – на суму 3000 дол., товари – на суму 1500 дол.

За товари він розрахувався не повністю і лишився винним 800 дол. Також він позичив у Б. Кепфела 5000 дол. Крім того до початку діяльності у нього на рахунку в банку було 1300 дол., а в касі – 200 дол. Необхідно розрахувати розмір його капіталу.

2. Поточна (короткострокова) заборгованість компанії складає 90 000 дол., довгострокові пасиви – 45 000 дол., власний капітал – 315 000 дол. Поточні (оборотні) активи складають 240 000 дол., зокрема – грошові кошти 50 000, запаси – 90 000. Необхідно визначити і проаналізувати показники платоспроможності компанії.

3. Власний капітал компанії становив 330 000 дол. Заборгованість: довгострокова – 234 000 дол., поточна – 266 000 дол. Активи компанії складають 830 000 дол., в тому числі оборотні – 360 000 дол., необоротні 470 000 дол. Необхідно визначити та проаналізувати показники заборгованості (структури капіталу).

ТЕМА 3. Міжкрайові особливості обліку грошових коштів та короткострокових фінансових інвестицій (ліквідних активів)

Склад грошових коштів і порядок їх відображення в звітності. Облік і контроль касових операцій і грошей у касі. Облік створення й використання фонду дрібних сум. Ваучерна система контролю грошових коштів. Документальне оформлення, облік і контроль операцій з банківськими рахунками. Складання

узгоджувальної таблиці облікових записів підприємства та банку. Облік надлишків та нестач грошових коштів. Особливості обліку грошових коштів в умовах використання електронної системи розрахунків.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Банківський звіт – витяг з рахунку депозитора в банку, який щомісячно надсилається депозиторові. Показує операції по рахунку, здійснені за місяць, та залишки грошей на рахунку.

Ваучер – форма дозволу для здійснення тих чи тих грошових витрат. Застосовується у ваучерній системі контролю витрат грошових коштів.

Ваучерна система – система контролю за грошовими виплатами, за якою можна виплатити і кожне списання грошей мають бути розглянуті й затвержені раніше, до завершення факту оплати.

Внутрішній контроль – план організації, система процедур та заходів, спрямованих на збереження грошових коштів та іншого майна на підприємстві.

Грошові кошти (Cash) – сукупність монет, банкнот, чеків, наявних у касі підприємства та на його банківських рахунках.

Депозит в дорозі – депозит (внески грошей на рахунок в банку), який відображений в обліку клієнтом (депозитором), але ще не відображений банком.

Фонд дрібних сум – грошовий фонд, що створюється на підприємстві для оплати відносно невеликих сум (поштових, адміністративних, транспортних витрат).

Чек – документ, який містить розпорядження власника рахунку банкові видати або перерахувати з цього рахунку певну суму.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Що належить до грошових коштів підприємства?
2. Як відображаються грошові кошти в балансі та в інших формах звітності?
3. У чому полягає суть внутрішнього контролю руху готівки на підприємстві?

4. Методика обліку операцій по касі, включаючи нестачі і надлишок сум на підприємстві.
5. Суть, призначення і облік створення та використання фонду дрібних сум на підприємстві.
6. Суть ваучерної системи контролю витрат грошових коштів.
7. Суть обліку ваучерів та розрахунків за чистими сумами (знижок).
8. Порядок відкриття рахунків у банку.
9. Методи обліку операцій на банківських рахунках.
10. Суть банківського звіту, узгоджувальної таблиці. Методика одержання результатів узгоджувальної таблиці.

Завдання для практичних занять

Завдання 3. 1

1. Порівнюючи витяг банку з обліком фірми скласти для врегулювання імовірних розбіжностей узгоджувальну таблицю за вказаною формою (табл.3.1).

Таблиця 3.1

Узгоджувальна таблиця 30 квітня 2014 р.

<u>Залишок за банківським звітом</u>	15 907,45
Плюс: Вечірня каса 30.04.10	2 201,40
Мінус: Виписані чеки на оплату постачальникам, не проведені банком	5 904,00
Скоригований залишок банку	12 204,85
Книжний залишок фірми	11 859,45
Плюс: Облік векселя банком	1 035,00
Помилка у відображенні чека № 443 (оплата рахунку постач.)	36,00
Мінус: Одержані, але не оплачені чеки від покупців	695,60
Списано за банківські послуги	30,00
<u>Скоригований книжний залишок</u>	12 204,85

2. Результати узгоджувальної таблиці відобразити в обліку для коригування залишку на рахунку «Грошові кошти».

Відображення результатів погоджувальної таблиці:

1) *Облік банком нашого векселя:*

Номінальна вартість 1000 дол.; % – 50 дол.

Банківський гонорар: 15 дол.

Д-т Горошові кошти

Д-т Фінансові витрати

К-т Векселі одержані

К-т Фінансові доходи (%)

2) *Виправлення помилки відображення чека №443:*

Д-т Грошові кошти

К-т Постачальники (рахунки до оплати)

3) *Неоплачені покупцями чеки:*

Д-т Клієнти (рахунки до одержання)

К-т Грошові кошти

4) *Оплата банківських послуг:*

Д-т Фінансові витрати

К-т Грошові кошти

Завдання 3.2. Облік акцій

1. Корпорація “Альфа” придбала 1.07. __ у корпорації “Бета” 1 000 простих акцій по 40 дол. Кожна. Брокерські витрати складають 500 дол. За даних умов, фактична собівартість придбаних акцій – 40 500 дол.

1.07. __ здійснити бухгалтерський запис:

Д-т рах. “Поточні фінансові інвестиції (Акції)”

К-т рах. “Грошові кошти”

За куплені акції корпорація має одержати дивіденди, які відображаються в обліку в міру їх надходження: 31.12. __ р. корпорація “Альфа” одержить дивіденди у розмірі 2 дол. з кожної акції, тобто 2 000 дол. (2 дол.×1 000 шт.).

31.12. __ р.: Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Фінансові доходи (Дивіденди)”

Методика обліку передбачає попереднє відображення дивідендів до одержання за інформацією (“Авізо”) корпорації “Бета”, а саме:

Д-т рах. “Дивіденди до одержання”

К-т рах. “Фінансові доходи (Дивіденди)”

Наступне одержання грошей відобразити в обліку записом:

Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Дивіденди до одержання”

При реалізації акцій різниця між чистою виручкою і фактичною собівартістю їх відображається як прибутки або збитки.

Завдання 3.3. Реалізація акцій

Корпорація “Альфа” реалізувала 10.02. __ р. всі раніше куплені акції корпорації “Бета” за 43 000 дол. Прибуток від реалізації акцій становитиме 2 500 дол. (43000 – 40500).

10.02.20 __ р. Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Поточні фінансові інвестиції (Акції)”

К-т рах. “Прибутки від реалізації акцій”

За умови, що корпорація “Альфа” реалізує акції за 39 000 дол. Збитки від реалізації складуть в даному випадку 1 500 дол. (39 000 – 40 500). Бухгалтерський запис буде:

Д-т рах. “Грошові кошти”

Д-т рах. “Збитки від реалізації акцій”

К-т рах. “Поточні фінансові інвестиції (Акції)”

Прибутки чи збитки від реалізації акцій показуються серед фінансових доходів чи витрат на рахунку “Фінансові результати звітного періоду”, а також у звіті про фінансові результати.

Завдання 3.4. Облік облігацій

1. Корпорація “Альфа” придбала 1.01. __ р. у корпорації “Zeta” 50 облігацій по 1000 дол. кожна за умови 12% річних. Брокерські витрати становили 1000 дол. Корпорація “Zeta” платить відсотки кожні півроку, тобто 1.07 та 1.01 наступного року. Сума відсотків за півріччя становить 3000 дол. ($50000 \times 12\% \times 1/2$).

1.01.20 __ р. відображення в обліку придбаних облігацій за фактичною собівартістю:

Д-т рах. “Поточні фінансові інвестиції (Облігації)”

К-т рах. “Грошові кошти”

1.07.2009 р. надходження відсотків за облігації за перше півріччя:

Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Фінансові доходи (Доходи по процентах)”

31 грудня слід нарахувати доходи по відсотках за друге півріччя. Кошти ще не одержані, але доходи повинні бути віднесені до звітнього періоду, бо вони здійснені у звітному періоді (році).

31.12.20 __ р.

Д-т рах. “Доходи по процентах до одержання”

К-

т рах. “Фінансові доходи (Доходи по процентах)”

2.01.20 __ р.

Надійшли гроші від корпорації “ Zeta ”:

Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Доходи по процентах до одержання”

Завдання 3.5. Реалізація облігацій

За умови, що корпорація реалізувала 1.06.20 __ р. всі придбані 1.01.20__ р. облігації за ціною, що склалася на фондовому ринку цінних паперів, тобто за 52 000 дол. При цьому в обліку необхідно відобразити не тільки ціну реалізації, але й доходи по відсотках з останньої дати їх одержання до дати реалізації. В нашому прикладі це зароблений дохід по відсотках за п’ять місяців:

$$D = 50000 \times 12\%/100 \times 5/12 = 2500 \text{ дол.}$$

Ці доходи по відсотках одержить покупець 7.07.20 __р., а тому він оплачує цю суму продавцеві зверх ціни реалізації. 1.06.20__р. :

Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Поточні фінансові інвестиції (Облігації)”

К-т рах. “Фінансові доходи (Проценти по облігаціях)”

К-т рах. “Прибутки від реалізації облігацій” (52000-51000)

Відображення поточних фінансових інвестицій в балансі підприємства:

За умови, що ціна портфелю акцій зменшилась на 3 000 \$. наприкінці звітнього періоду складається бухгалтерська проводка:

Д-т рах. “Нереалізовані збитки по короткострокових цінних паперах”
К-т рах. “Зменшення ринкової вартості короткострокових цінних паперів”

Приклад. На 31.12.20 __ р. корпорація має такі короткострокові (поточні) акції:

Акції	Фактична вартість	Ринкова вартість
Компанія “Бета”	40500	39200
Компанія “Конті”	18000	20000
Компанія “Лаума”	32500	28800
<hr/>		
Разом	91000	88000

Падіння вартості акцій розглядається як позареалізаційні збитки, які повинні бути визнані у періоді, коли сталося падіння вартості акцій. Тому у фінансовій звітності буде відображено:

в Звіті про прибутки та збитки

Витрати:

Нереалізований збиток за короткостроковими цінними паперами 3000

в Балансі

Поточні активи:

Короткострокові цінні папери за нижчою вартістю 88000

(вартість придбання акцій 91000)

Деякі фірми відображають знецінення акцій шляхом створення резерву на знецінення акцій.

На суму знецінення акцій (3000) створюється резерв за рахунок витрат : 31.12.20 __р.:

Д-т рах. “Витрати від знецінення акцій”

К-т рах. “Резерв на знецінення акцій”

Відображення в балансі буде наступним:

Короткострокові фінансові вкладення (Акції) 91000

Резерв на знецінення акцій (3000)

Чиста реалізаційна вартість 88000

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 3.6.

1. Для оплати різних поточних витрат на підприємствах створюються фонди дрібних сум у розмірі 200 дол. Згідно із звітом відповідальної особи за звітний місяць витрати з фонду склали:

купівля поштових марок	70 дол.
оплата незначних транспортних послуг	15 дол.
купівля канцелярського приладдя	60 дол.
представницькі витрати	20 дол.

В результаті інвентаризації коштів наприкінці місяця виявлено нестачу на суму 6 доларів.

Відобразити в обліку (на бухгалтерських рахунках організації створення, використання, нестачі та поповнення фонду).

2. 1.07.20 __ р. Корпорація „Альфа” придбала 1000 простих короткострокових акцій корпорації „Бета” за ціною \$50 кожна. Брокерські послуги становлять \$5000. В кінці року корпорація „Альфа” одержала дивіденди у розмірі \$9 з кожної акції. 1.02.20 __ р. корпорація „Альфа” продала всі раніше придбані акції за \$51000.

3. 1.01.20 __ р. корпорація „Альфа” придбала 100 короткострокових облігацій у корпорації „Бета” по \$600 кожна за умови 11% річних та сплати відсотків кожні півроку. Брокерські витрати становлять \$2500. 1.07.20 __ р. корпорація „Альфа” одержала відсотки по облігаціях. 1.09.20 __ р. корпорація „Альфа” продала всі раніше придбані облігації за \$60000.

ТЕМА 4. Міжнародна специфіка обліку розрахунків з дебіторами

Класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. Облік рахунків до отримання. Облік наданих скидок і повернення проданих товарів. Облік податку на добавлену вартість. Методика розрахунку й обліку резерву по сумнівній заборгованості. Особливості обліку реалізації товарів по кредитних картках. Облік векселів до

отримання. Порядок розрахунків по векселях. Облік отриманих векселів, не сплачених в установленний термін. Облік дисконтованих векселів.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Безнадійна дебіторська заборгованість – заборгованість може бути погашена через неплатоспроможність боржника.

Вексель – безумовне зобов'язання боржника заплатити повну суму грошей на вимогу або в зазначений час.

Дебіторська заборгованість – заборгованість інших фізичних та юридичних осіб даному підприємству, установі, організації.

Дисконт – знижки з ціни товару, надана покупцеві.

Періодизація дебіторської заборгованості – метод аналізу розрахунків заборгованості клієнтів за кількістю прострочених днів оплати.

Податок на добавлену вартість – непрямий податок, що встановлюється у відсотках до реалізованої продукції та послуг.

Рахунки на одержання – заборгованість клієнтів (покупців) на реалізовану їм готову продукцію чи товари, за виконання роботи або за надані послуги.

Ставка дисконту – відсоткова ставка, яка використовується для дисконтування.

Чиста реалізаційна вартість – реальна сума дебіторської заборгованості, яку підприємство може одержати в грошах, тобто сума дебіторської заборгованості за мінусом сумнівних боргів.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Визначення та склад дебіторської заборгованості.
2. Як оцінюється дебіторська заборгованість для відображення її в банку?
3. Загальна методика обліку рахунків до одержання.
4. Суть та методика обліку знижок, наданих підприємством покупцеві.
5. Суть та методика обліку податку на добавлену вартість.
6. Дайте визначення сумнівної (безнадійної) дебіторської заборгованості.
7. Методи обліку створення резерву для сумнівних боргів та списання безнадійної заборгованості.

8. Дайте визначення векселя та вкажіть його призначення в розрахунках з дебіторами.
9. Методика визначення відсотків по векселю та облік розрахунків
10. Методика обліку дисконтованих векселів.

Завдання для практичних занять

Завдання 4.1

Дебіторська заборгованість. Компанія “Д” відвантажила компанії “С” за договірною ціною продукції на 7000 дол. Рахунок-фактуру датовано 1.07.15. В обліку компанії “Д” буде здійснено такий бухгалтерський запис:

1.07.15

Д-т рах. “Рахунки до одержання”

К-т рах. “Доходи від реалізації”

20 липня 2015 р. Компанія “С” повністю оплатила рахунок-фактуру. Гроші надійшли на розрахунковий рахунок компанії “Д” в банку.

20.07.15

Д-т рах. “Грошові кошти”

К-т рах. “Рахунки до одержання”

Завдання 4.2

Облік наданих знижок. Компанія “Врітта” 1.07.15 реалізувала в кредит компанії “Маріне” товарів на суму 6100 дол. Реалізація здійснюється на умовах 3/10. Це означає, що компанія “Маріне” (покупець) може одержати знижку 3% від вартості товару, якщо вона оплатить рахунок-фактуру не пізніше, ніж за 10 днів. Ця умова зазначається безпосередньо в рахунку-фактурі. 5.07.14 покупець повернув частину товарів на суму 400 дол. 11.07.15 компанія “Маріне” оплатила рахунок на залишок заборгованості.

Операції відображаються в обліку наступним чином:

1.07.15 р. На основі рахунку-фактури відображається реалізація товарів у кредит за договірними цінами:

Д-т рах. “Рахунки до одержання”

Д-т рах. “Резерв для сумнівних боргів” _____

К-т рах. “Розрахунки з клієнтами
(або “Рахунки з клієнтами”) _____

А якщо клієнт перерахує більшу суму, то для цього використовується рахунок “Доходи від анульованих резервів” :

1) Відображається надходження грошей від клієнта з одночасним списанням суми безнадійного боргу:

Д-т рах. “Грошові кошти” _____

Д-т рах. “Резерв для сумнівних боргів” _____

К-т рах. “Розрахунки з клієнтами” _____

2) Анулюється необґрунтовано нарахована сума резерву для сумнівних боргів:
(\$ _____ – \$ _____).

Д-т рах. “Резерв для сумнівних боргів” _____

К-т рах. “Доходи від анульованих резервів” _____

Завдання 4. 4

Визначити величину резерву сумнівних боргів :

Таблиця 4.1

Періодизація дебіторської заборгованості, дол.

Покупець	Кількість прострочених днів оплати				
	0	1-30	31-60	61-90	Більше 90
L	2700	–	3400	–	–
Z	4300	5500	–	–	–
і т..д.					
Разом	54 000	19 000	36 000	4 000	3 000
Процент неоплачених рахунків, виходячи з минулого досвіду	2%	5%	10%	25%	40%
Резерв сумнівних боргів					

Завдання 4. 5

Облік векселів до одержання. 1.07.15 від покупця “Джонса” одержано вексель під 11% річних строком на 4 місяці суму 12 000 дол. в покриття дебіторської заборгованості. Строк погашення (оплати) векселя 1.11.15.

1.07.15. Відображається в обліку одержаний від клієнта вексель:

Д-т рах. “Векселі одержані”

К-т рах. “Рахунки до одержання” (або “Розрахунки з клієнтами”)

Розрахуємо відсотки по векселю за весь період:

\$ _____ x ____% x ___/12 = \$ _____

Сума погашення векселя складає:

\$ _____ + \$ _____ = \$ _____

1.11.14 покупець (клієнт) оплатив номінальну вартість векселя і відсотки:

Д-т рах. “Грошові кошти” _____

К-т рах. “Векселі одержані” _____

К-т рах. “Доходи по відсотках” (або “Фінансові доходи”) _____

Якщо вексель не оплачено у встановлений строк, то вважається, що векселедавач відмовився від його оплати. Припустимо, що покупець “Джонс” відмовився сплатити по векселю гроші 1 листопада або просто не сплатив його вчасно. В цьому разі слід зробити таку бухгалтерську проводку: 1.11.15

Д-т рах. “Рахунки до одержання” _____

К-т рах. “Векселі одержані” _____

К-т рах. “Доходи по відсотках” _____

Даною проводкою відновлюється дебіторська заборгованість, збільшена на суму відсотків по векселю. Одночасно відображаються доходи по відсотках, які повинен сплатити покупець.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 4. 6. Корпорація „Лаура” має заборгованість клієнта „Томпсона” в сумі \$ 7 800. 31 грудня 20__ р. корпорація оцінила цього дебітора як

неплатоспроможного на 100% та здійснила пряме списання дебіторської заборгованості. Проте 31 лютого 20__ р. дебітор знайшов можливість відшкодувати \$ 4 200. Гроші надійшли на рахунок корпорації.

Завдання 4.7. Дебіторська заборгованість корпорації „Моніка” на кінець року становить \$454 000. Несплати за попередні три роки становлять: 7 %, 5 %, 9 %. 31 грудня 20 __ р. нараховано резерв сумнівних боргів з врахуванням залишку резерву у розмірі \$ 500. У березні наступного року списано за рахунок резерву сумнівний борг у сумі \$ 2 100.

Завдання 4.8. Обсяг продаж корпорації „Zena-jonc” за звітний період становить \$ 800 000. Розмір несплат за попередні три роки становить відповідно 5 %, 7 %, 6 %. 31 грудня 20__ р. нараховано резерв сумнівних боргів. 15 березня 20__ р. один з клієнтів, що збанкрутував, надіслав в остаточний розрахунок \$ 9 000 з загальної суми боргу у \$ 12 000.

Завдання 4.9. Заборгованість покупця корпорації „Юніон-стар” становить \$ 70 000. В кінці звітного періоду корпорація оцінила свого клієнта як неплатоспроможного на 45 % і створила резерв на знецінення рахунку клієнта. Через 4 місяці клієнт перерахував корпорації \$ 40 000. Решту заборгованості клієнтів корпорація списала на рахунок створеного резерву.

ТЕМА 5. Зарубіжний досвід обліку товарно-матеріальних запасів

Склад запасів підприємства й система їх обліку (постійного та періодичного обліку). Методи оцінки запасів, їх порівняльна характеристика. Облік переміщення запасів у системі рахунків. Порядок проведення інвентаризації запасів. Переоцінка матеріальних запасів при складанні балансу.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Знецінення запасів – різниця між чистою вартістю реалізації фактичною собівартістю залишку запасів на складі.

Метод ідентифікації – метод оцінки, за яким відпущені на виробництво чи на реалізацію матеріали (товари) оцінюються за цінами конкретних партій запасів, що надійшли на підприємство.

Метод ФІФО – метод оцінки запасів, який припускає, що матеріали (товари), які перші надійшли, першими списуватимуться на виробництво чи на реалізацію, тобто за цінами перших надходжень.

Метод ЛІФО – метод оцінки запасів, який припускає, що матеріали (товари), придбанні останніми, на виробництво чи на реалізацію віддаватимуться першими і оцінюватимуться за цінами останніх надходжень.

Метод середньозваженої собівартості – метод оцінки запасів, за яким витрачені та реалізовані запаси, а також їх залишок на кінець звітної періоду оцінюються за середніми цінами з урахуванням залишку на початок періоду та надходжень.

Принцип меншої вартості – принцип, за яким товарно-матеріальні запаси оцінюються і відображаються в балансі за меншою вартістю з 132-х за собівартістю або за чистою вартістю реалізації.

Чиста вартість реалізації – вартість запасів за ринковими цінами на дату складання балансу за мінусом витрат на реалізацію.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Зміст товарно-матеріальних запасів та їх роль у формуванні активів фінансових результатів підприємства.
2. Суть та методи системи періодичного обліку запасів.
3. Суть та методи системи постійного обліку запасів.
4. Вкажіть принципові відмінності систем постійного та періодичного обліку запасів.
5. Методи оцінки товарно-матеріальних запасів та їх характеристика.
6. Вплив методів оцінки запасів на фінансові результати підприємства.
7. Порядок відображення в обліку результатів інвентаризації залишків запасів на складі наприкінці звітної періоду.
8. Суть принципу оцінки запасів за меншою вартістю.

9. Методика оцінки запасів за принципом меншої вартості.
 10. Порядок відображення товарно-матеріальних запасів у балансі.

Завдання для практичних занять

Завдання 5.1.

Вихідна інформація про рух товару “Лотос” за місяць.

<i>Дата</i>		<i>Кількість одиниць</i>	<i>Ціна за одиницю, дол.</i>
01.11	Залишок на початок місяця	10	10
15.11	Придбано	12	11
20.11	Продано	8	20
24.11	Придбано	15	12
28.11	Продано	10	20

1. Система періодичного обліку запасів

Залишок товару “Лотос” на кінець місяця за даними інвентаризації = 19 од.

Метод ФІФО

Залишок товару, в тому числі: 4 од. × \$11 = \$44;

$$15 \text{ од.} \times \$12 = \$180;$$

$$\text{Разом} \quad \$224$$

Собівартість реалізованих товарів:

$$\$100 + \$132 + \$180 - \$224 = \$188.$$

Метод ЛІФО

Залишок на кінець місяця: 9 од. × \$11 = \$99;

$$10 \text{ од.} \times \$10 = \$100;$$

$$\text{Разом} \quad \$199$$

Собівартість реалізованих товарів:

$$(\$100 + \$132 + \$180) - \$199 = \$213.$$

Метод середньозваженої оцінки

Залишок на кінець місяця.

Середньозважена ціна = $(\$100 + \$132 + \$180) : (10 + 12 + 15) =$

$$= \$412 : 37 = \$11,135;$$

$$19 \text{ од.} \times \$11,135 = \$212$$

собівартість реалізованих товарів = $\$412 - \$212 = \$200.$

Вплив на прибуток різних методів оцінки запасів
(Система періодичного обліку запасів), дол.

№	Показник	Ідентифікована собівартість	FIFO	LIFO	Середньозважена ціна, дол.
1.	Продажі (18 одиниць)	360	360	360	360
2.	Залишок на початок місяця	100	100	100	100
3.	Придбано	312	312	312	312
4.	Залишок на кінець місяця	210	224	199	212
5.	Собівартість реалізованих товарів	202	188	213	200
6.	Валовий прибуток	158	172	147	160
7.	Операційні витрати	120	120	120	120
8.	Прибуток до оподаткування	38	52	27	40
9.	Податок на прибуток (30%)	11	16	8	12
10.	Чистий прибуток	27	36	19	28

2. Система постійного обліку запасів

Метод середньозваженої оцінки

$$20.11 \quad - \quad (10 \times \$10) + (12 \times \$11) : 22 = \$232 : 22 = \$10,5.$$

Видаток : 8 одиниць \times 10,5 = \$84.

$$28.11 \quad - \quad (14 \times \$10,5) + (15 \times \$12) : 29 = \$327 : 29 = \$11,3.$$

Видаток: 10 одиниць \times 11,3 = \$113.

Залишок на кінець місяця: $\$232 - \$84 + \$180 - \$113 = \$215.$

Метод ФІФО

Видаток

$$20.11. \quad 8 \text{ одиниць} \times 10 = \$80;$$

28.11. 2 одиниці × \$10 = \$20;

-//- 8 одиниць × \$11 = \$88;

Разом: \$188.

Залишок на кінець місяця:

$$10 + 27 - 18 = 19 \text{ одиниць.}$$

в тому числі: 4 одиниці × \$11 = \$44;

15 одиниць × \$12 = \$180;

Разом: \$224.

Метод ЛІФО

Видаток : 20.11. 8 одиниць × \$11 = \$88;

28.11. 10 одиниць × \$12 = \$120;

Разом: \$208.

Залишок на кінець місяця – 19 одиниць:

5 одиниць × \$12 = \$60;

4 одиниці × \$11 = \$44;

10 одиниць × \$10 = \$100.

Разом: \$204.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 5.2. Корпорація „Кантрі-ойл” має наступну інформацію про придбання та використання матеріалів за півроку:

(Системи постійного та періодичного обліку)

<i>Дата</i>	<i>Залишок та рух товарів</i>	<i>Ціна та кількість</i>
1 січня	Залишок	2000 одиниць по \$10
20 січня	Надходження	520 одиниць по \$10,5
26 січня	Видаток	1400 одиниць
6 лютого	Надходження	800 одиниць по \$11,5
23 лютого	Надходження	600 одиниць по \$12,5

14 березня	Видаток	1240 одиниць
17 квітня	Видаток	480 одиниць
8 травня	Надходження	1000 одиниць по \$11
16 червня	Видаток	760 одиниць

Визначити собівартість витрачених матеріалів і залишок на 30 червня, використовуючи методи: FIFO, LIFO та середньозваженої оцінки за системами постійного та періодичного обліку запасів.

ТЕМА 6. Особливості обліку довгострокових активів на підприємствах зарубіжних країн

Класифікація, оцінка й облік придбання основних засобів. Методи розрахунку й обліку амортизації. Прискорена амортизація для цілей оподаткування. Облік списання і реалізації основних засобів. Облік модернізації і ремонту основних засобів. Облік виснаження природних ресурсів. Суть нематеріальних активів, їх класифікація та оцінка. Методи обліку ділової репутації фірми. Облік прав використання майна. Облік об'єктів інтелектуальної власності. Облік амортизації нематеріальних активів.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Акція – цінний папір без встановленого строку обігу, який засвідчує пайову участь в акціонерній компанії.

Вкладений (внесений) капітал – капітал, сформований за рахунок коштів, внесених акціонерами в акції корпорацій. Включає номінальну вартість придбаних акцій і суму перевищення емісійної вартості акцій

Грошовий дивіденд – дивіденд, який виплачують у грошовій формі.

Дата оголошення – час, коли рада директорів оголошує дивіденди по акціях.

Дивіденди – частина прибутку корпорації, що розподіляється між акціонерами відповідно до акцій.

Додатковий оплачений капітал – сума, на яку емісійна вартість випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість.

Корпорація – організаційна форма бізнесової діяльності, оснований на акціонерному капіталі. Корпорація як юридична особа існує незалежно від своїх власників.

Корпоративний податок – податок на прибуток корпорації.

Накопичений дивіденд – дивіденд, який не був виплачений власникам привілейованих акцій.

Привілейовані акції – акції, які мають переваги в одержанні дивідендів та в розподілі майна в разі ліквідації компанії, але не дають прав їх власникам в управлінні компанією.

Проста (звичайна) акція – акція, яка дає право її власнику на участь в управлінні корпорацією, одержання частини прибутку у вигляді дивіденду і частку майна в разі ліквідації корпорації.

Розщеплення акцій – збільшення кількості випущених акцій з корпорації ним зниженням їхньої номінальної чи оголошеної вартості за одну акцію.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. В чому суть корпорації, які її переваги і вади?
2. Що таке капітал корпорації? Які ви знаєте види акцій?
3. Види оцінок акцій.
4. Методика обліку випуску простих акцій.
5. Методика обліку випуску привілейованих акцій.
6. Для чого корпорація може викуповувати власні акції? Порядок обліку

викупу власних акцій.

7. Як відображається в обліку реалізація раніше викуплених власних акцій?
8. Методика обліку конвертації привілейованих акцій у прості.
9. Порядок нарахування та обліку дивідендів по простих акціях.
10. Порядок нарахування та обліку дивідендів по привілейованих акціях.
11. В чому суть та призначення розщеплення акцій?
12. Порядок нарахування та обліку податку на прибуток корпорацій.
13. На які цілі розподіляється чистий прибуток корпорації?
14. Методика обліку розподілу прибутків корпорації та створення спеціальних резервів.

Завдання для практичних занять

Завдання 6.1. Визначити сутність наступних методів нарахування амортизації: лінійної амортизації; нарахування амортизації за кількістю випущеної продукції; подвійної норми амортизації; суми цифр років експлуатації.

На основі представлених даних провести розрахунки за вказаними методами.

Первинна вартість верстата 33000 дол. Строк служби 5 років. Припустима ліквідаційна вартість верстата для закінчення строку експлуатації – 3000 дол.

Лінійна амортизація. Річна сума амортизації залежить від строку служби об'єкта. Береться до уваги також очікувана ліквідаційна вартість. У нашому прикладі річна сума амортизації дорівнюватиме ($\$ \text{_____} - \$ \text{_____}$) : $_ \text{ років} = \$ \text{_____}$ або $_ \%$ ($_ \% : _ \text{ років}$). Щорічно впродовж $_ \text{ років}$ сума амортизації буде $_ \text{ дол.}$ (по одній лінії), тобто $_ \%$ від $_ \text{ дол.}$

Амортизація за кількістю випущеної продукції (виробничий метод).

За цього методу визначається ставка амортизації на одиницю продукції

$$\text{Ставка амортизації} = \frac{\text{первин. варт.} - \text{ліквід. варт.}}{\text{кільк. прод. до випуску протягом строку експлуатації}} = (33000 - 3000) : 15000 = 2 \text{ дол./шт.}$$

Сума амортизації за звітний період визначається множенням кількості випущеної продукції на ставку амортизації.

I період 2500 од.; Σ аморти. = $_ \cdot _ = _ \$$

Метод подвійної амортизації.

В нашому прикладі лінійна норма амортизації складає 20%. Отже, норма прискореної амортизації складе 40% (20% x 2,0). Розрахунок амортизації наведено в таблиці 6.2.:

Таблиця 6.2.

Розрахунок амортизації верстата методом прискореної амортизації

Роки	Залишкова вартість на початок року	Норма амортизації, %	Річна сума амортизації	Залишкова вартість на кінець року
1				
2				
3				
4				
5		-		

Метод суми цифр років експлуатації. У нашому прикладі строк експлуатації 5 років. Сума цифр буде 1+2+3+4+5+ = 15.

Розрахунок амортизації за цим методом:

Роки	Первісна вартість за (-)	Частина (доля) вартості	Σ аморти.	Залишкова вартість
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Завдання 6.2 . Компанія інвестувала на придбання родовища кам'яного вугілля 6 млн. дол. За оцінкою родовище має 12 млн. тони вугілля. Ліквідаційної вартості немає.

У перший рік було видобуто й реалізовано 800000 тон вугілля. Визначити і відобразити суму виснаження:

1) Визначимо ставку виснаження на 1 т. вугілля:

$$\text{\$ } \underline{\hspace{2cm}} : \underline{\hspace{2cm}} \text{ т} = \text{\$ } \underline{\hspace{2cm}}.$$

2) Визначимо суму виснаження за перший рік експлуатації родовища:

$$\text{\$ } \underline{\hspace{2cm}} \times \underline{\hspace{2cm}} \text{ т} = \text{\$ } \underline{\hspace{2cm}}.$$

Проводка:

Д-т рах. "Витрати на виснаження" _____

К-т рах. "Виснаження (амортизація) родовища" _____

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 6. 3 .

Початкова вартість устаткування 53 000 дол. Нормальний строк експлуатації 5 років. Очікувана вартість при ліквідації устаткування – 3000 дол.

Необхідно:

- 1) Зробити розрахунок прискореної амортизації устаткування за 5 років (методом подвійної норми амортизації – США та Франції).
- 2) Відобразити нараховані суми амортизації (зносу) за звітний період (перший рік) на рахунках бухгалтерського обліку: в системі фінансового обліку США та Франції.

Завдання 6. 4 .

Компанія придбала устаткування за 20000 дол. Транспортні витрати становили 500 дол., витрати на установку – 300 дол. В якій оцінці буде оприбутковане устаткування?

Завдання 6. 5 .

Компанія „Кантрі” придбала в 2004 році ділянку землі за 20 000 дол. Як буде відображена в балансі ця ділянка по строку на 31 грудня 2014 року?

Завдання 6. 6 .

Команія придбала верстат 1 січня 2005 року за 45 000 дол. Використовує прямолінійний метод амортизації з розрахунку 9 років експлуатації при відсутності ліквідаційної вартості.

30 червня 2014 р. верстат був списаний в результаті надзвичайних подій без усякої грошової компенсації: 1) Який результат буде відображено в обліку по списаному верстату?

- А. Ні прибутку, ні збитку.
- Б. 5 000 дол. збитку.
- В. 2500 дол. збитку.
- Г. 2500 дол. прибутку.

Модульне завдання 1

Варіант № 1

Питання 1. системи обліку класифікуються на:	
1	англо-американську, континентальну, південноамериканську моделі
2	англо-американську, південноамериканську моделі
3	англо-американську, європейську, південноафриканську моделі
4	англо-французьку моделі
Питання 2. собівартості засобів у бухгалтерському обліку означає відображення :	
1	собівартості засобів
2	ринкової вартості
3	залишкової вартості
4	первісної вартості
Питання 3. Принцип реалізації означає , що доходи від реалізації обліковують , коли :	
1	надіслано рахунок клієнтові
2	виконано договірні зобов'язання й надіслано рахунок клієнтові
3	виконано договірні зобов'язання
4	відвантаження продукції
Питання 4. Що таке КМСБО ?	
1	незалежний орган , який розпочав свою роботу в 1973 р.
2	орган , підпорядкований ООН
3	орган , підпорядкований ЄС
4	орган , підпорядкований Консультаційній раді
Питання 5. На даний момент КМСБО розроблено і видано :	
П.в.
Питання 6. Принцип нарахування передбачає :	
1	відображення доходів і витрат в період їх нарахування

2	відображення доходів і витрат в період здійснення витрат
3	відображення доходів і витрат в період здійснення доходів
4	відображення доходів і витрат в період отримання грошей
Питання 7. Міжнародні стандарти обліку – документи, які :	
1	визначають загальний підхід до складання фінансової звітності
2	пропонують варіанти обліку окремих засобів або операцій підприємств
3	визначають незмінні підходи до складання звітності
4	визначають підходи до складання періодичної звітності
Питання 8. Міжнародні стандарти обліку :	
1	незмінні
2	щорічно змінюються
3	постійно переглядаються та доповнюються
4	змінюються раз в десять років
Питання 9 МСБО сприяють :	
1	вдосконаленню та гармонізації звітності лише в Європі
2	вдосконаленню та гармонізації звітності лише в Америці
3	вдосконаленню та гармонізації звітності в Азії
4	вдосконаленню та гармонізації фінансової звітності у всьому світі
Питання 10. Діяльністю КМСБО керує :	
1	Рада КМСБО
2 МФБ
3	Консультаційна рада
4	Дорадча рада
Питання 11. Глумачення до МСБО охоплюють :	
1	всі питання теорії і практики МСБО
2	окремі питання теорії МСБО
3	окремі проблемні питання практики МСБО
4	всі питання практики МСБО
Питання 12. Кількість компонентів фінансової звітності	
П.в.
Питання 13. У більшості з-є країн статті балансу групують і розміщують :	
1	згори вниз
2	знизу вверх
3	мірою зменшення ліквідності господарських засобів
4	мірою збільшення ліквідності господарських активів
Питання 14. У США, Канаді, Англії статті балансу групують і розміщують	
1	згори вниз
2	знизу вверх
3	мірою зменшення пасивів
4	мірою збільшення пасивів
Питання 15. Грошові кошти в США обліковуються на :	
1	рахунках „Каса” і „Грошові кошти”
2	рахунку „Грошові кошти”
3	рахунках „Каса” і „Рахунки в банках”
4	рахунку „Каса”
Питання 16. У західноєвропейських країнах кошти обліковують на :	
1	рахунку „Грошові кошти”
2	рахунках „Каса” і „Рахунки в банках”
3	рахунку „Каса”
4	рахунку „Розрахунковий рахунок”
Питання 17. Рух грошових коштів та відбувається внаслідок :	
1	операційної діяльності
2	інвестиційної діяльності

3	фінансової діяльності
4	операційної , інвестиційної , фінансової діяльності
Питання 18. Для поточних витрат на підприємствах :	
1	створено фонд дрібних сум
2	видано гроші під звіт касиру
3	збільшено оплату касиру
4	відкрито рахунок в банку
Питання 19. Комерційні знижки надаються :	
1	за невідповідність і збільшення обсягу купівлі товарів
2	за якісні товари
3	за зменшення обсягу купівлі
4	при поверненні товарів
Питання 20. Розрахункові знижки надаються :	
1	за дострокову оплату
2	за затримку оплати
3	за уповільнення оплати заборгованості
4	за наявність заборгованості
Питання 21. Для обліку комерційних знижок у США використовують :	
1	рахунок „ Повернення товарів і знижки ”
2	рахунок „Реалізаційні знижки”
3	рахунок „Доходи від реалізації”
4	рахунок „ Грошові кошти”
Питання 22. Сумнівна дебіторська заборгованість – це :	
1	заборгованість , яка може бути не погашена
2	заборгованість , яка буде погашена
3	заборгованість , яка буде погашена через рік
4	заборгованість , яка буде погашена через три роки
Питання 23. Безнадійна дебіторська заборгованість списується :	
1	на зменшення прибутків
2	на збільшення витрат
3	на збільшення прибутків
4	на зменшення витрат
Питання 24. Облік одержаних векселів відображається на:	
1	дебеті рахунка „ Векселі одержані ”
2	кредиті рахунка „ Векселі одержані ”
3	дебеті рахунка „ Рахунки до одержання ”
4	дебеті рахунка „ Доходи за відсотками ”
Питання 25. Що являє собою чиста реалізаційна вартість ?	
1	вартість реалізованої продукції
2	вартість продукції яка буде реалізована
3	сума дебіторської заборгованості за мінусом сумнівних боргів
4	сума дебіторської заборгованості
Питання 26. Податок на додану вартість – це :	
1	прямий податок
2	непрямий податок у відсотках до реалізованої продукції
3	місцевий податок
4	прямий податок , що встановлюється державою
Питання 27. Система постійного обліку запасів зарубіжних країн використовує :	
1	синтетичного рахунка „Складські запаси ”
2	синтетичного рахунка „ Сировина”
3	синтетичного рахунка „Продукція”
4	синтетичного рахунка „Товари”
Питання 28. Який метод потребує обліку за конкретними партіями :	

1	метод ФІФО
2	метод середньозваженої собівартоті
3	метод ЛІФО
4	метод ідентифікації
Питання 29. Що таке знецінення запасів ?	
1	повна втрата вартості
2	часткова втрата вартості
3	чиста вартість реалізації мінус фактична собівартість залишку запасів на складі
4	вартість реалізації плюс собівартість залишку на складі
Питання 30. В більшості країн запаси оцінюються за :	
1	фактичними витратами на їх придбання на момент отримання або використання у процесі виробництва
2	ринковими цінами
3	цінами реалізації
4	за цінами на аналогічні товари

Модульне завдання 1

Варіант № 2

Питання 1. Що являє собою реалізаційна вартість ?	
1	вартість реалізованої продукції
2	вартість продукції яка буде реалізована
3	сума дебіторської заборгованості за мінусом сумнівних боргів
4	сума дебіторської заборгованості
Питання 2. Податок на вартість – це :	
1	прямий податок
2	непрямий податок у відсотках до реалізованої продукції
3	місцевий податок
4	прямий податок , що встановлюється державою
Питання 3.обліку запасів зарубіжних країн передбачає використання	
1	синтетичного рахунка „Складські запаси ”
2	синтетичного рахунка „ Сировина”
3	синтетичного рахунка „Продукція”
4	синтетичного рахунка „Товари”
Питання 4. Який ... потребує обліку за конкретними партіями :	
1	метод ФІФО
2	метод середньозваженої собівартоті
3	метод ЛІФО
4	метод ідентифікації
Питання 5. Що таке знецінення запасів ?	
1	повна втрата вартості
2	часткова втрата вартості
3	... вартість реалізації мінус ... собівартість залишку запасів на складі

4	вартість реалізації плюс собівартість залишку на складі
Питання 6. В більшості країн запаси оцінюються за :	
1 на їх придбання на момент отримання або використання у процесі ...
2	ринковими цінами
3	цінами реалізації
4	за цінами на аналогічні товари
Питання 7. У західноєвропейських країнах кошти обліковують на :	
1	рахунку „Грошові кошти ”
2	рахунках „Каса” і „Рахунки в банках”
3	рахунку „Каса”
4	рахунку „Розрахунковий рахунок”
Питання 8. Рух грошових коштів відбувається внаслідок :	
1	операційної діяльності
2	інвестиційної діяльності
3	фінансової діяльності
4	операційної , інвестиційної , фінансової діяльності
Питання 9. Для поточних витрат на підприємствах :	
1	створено фонд дрібних сум
2	видано гроші під звіт касиру
3	збільшено оплату касиру
4	відкрито рахунок в банку
Питання 10. ... знижки надаються :	
1	за невідповідність і збільшення обсягу купівлі товарів
2	за якісні товари
3	за зменшення обсягу купівлі
4	при поверненні товарів
Питання 11. ... знижки надаються :	
1	за дострокову оплату
2	за затримку оплати
3	за уповільнення оплати заборгованості
4	за наявність заборгованості
Питання 12. Для обліку деяких комерційних знижок у ... використовують :	
1	рахунок „Повернення товарів і знижки”
2	рахунок „Реалізаційні знижки”
3	рахунок „Доходи від реалізації”
4	рахунок „Грошові кошти”
Питання 13. дебіторська заборгованість – це :	
1	заборгованість , яка не може бути погашена
2	заборгованість , яка буде погашена
3	заборгованість , яка буде погашена через рік
4	заборгованість , яка буде погашена через три роки
Питання 14. дебіторська заборгованість списується :	
1	на зменшення прибутків
2	на збільшення витрат
3	на збільшення прибутків
4	на зменшення витрат
Питання 15. Облік одержаних векселів відображається на:	
1	дебеті рахунка „Векселі одержані ”
2	кредиті рахунка „Векселі одержані ”
3	дебеті рахунка „Рахунки до одержання ”
4	дебеті рахунка „ Доходи за відсотками ”
Питання 16. Міжнародні стандарти обліку – документи , які :	
1	визначають загальний підхід до складання фінансової звітності

2	пропонують варіанти обліку окремих засобів або операцій підприємств
3	визначають незмінні підходи до складання звітності
4	визначають підходи до складання періодичної звітності
Питання 17. Міжнародні стандарти обліку :	
1	незмінні
2	щорічно змінюються
3	постійно переглядаються та доповнюються
4	змінюються раз в десять років
Питання 18.МСБО сприяють :	
1	вдосконаленню та гармонізації звітності лише в Європі
2	вдосконаленню та гармонізації звітності лише в Америці
3	вдосконаленню та гармонізації звітності в Азії
4	вдосконаленню та гармонізації фінансової звітності у всьому світі
Питання 19. Діяльністю КМСБО керує :	
1	Рада КМСБО
2	Рада МФБ
3	Консультаційна рада
4	Дорадча рада
Питання 20.Тлумачення до МСБО охоплюють :	
1	всі питання теорії і практики МСБО
2	окремі питання теорії МСБО
3	окремі проблемні питання практики МСБО
4	всі питання практики МСБО
Питання 21. Кількість компонентів фінансової звітності	
П.в
Питання 22. У більшості ... країн статті балансу групують і розміщують :	
1	згори вниз
2	знизу вверх
3	мірою зменшення ліквідності господарських засобів
4	мірою збільшення ліквідності господарських активів
Питання 23. У ... , ... , ... статті балансу групують і розміщують :	
1	згори вниз
2	знизу вверх
3	мірою зменшення пасивів
4	мірою збільшення пасивів
Питання 24. Грошові кошти в США обліковуються на :	
1	рахунках „ Каса ” і „ Грошові кошти ”
2	рахунку „Грошові кошти”
3	рахунках „ Каса” і „Рахунки в банках”
4	рахунку „Каса”
Питання 25. Системи обліку класифікуються на:	
1	англо-американську, континентальну, південноамериканську моделі
2	англо-американську, південноамериканську моделі
3	англо-американську, європейську, південноафриканську моделі
4	англо-французьку моделі
Питання 26. у бухгалтерському обліку означає відображення :	
1	собівартості засобів
2	ринкової вартості
3	залишкової вартості
4	первісної вартості
Питання 27. означає , що доходи від реалізації обліковують , коли :	
1	надіслано рахунок клієнтові
2	виконано договірні зобов'язання й надіслано рахунок клієнтові

3	виконано договірні зобов'язання
4	відвантаження продукції
Питання 28. Що таке ?	
1	незалежний орган , який розпочав свою роботу в 1973 р.
2	орган , підпорядкований ООН
3	орган , підпорядкований ЄС
4	орган , підпорядкований Консультаційній раді
Питання 29. На даний момент КМСБО розроблено і видано :	
1	41 міжнародний бухгалтерський стандарт
2	29 міжнародних бухгалтерських стандартів
3	30 міжнародних бухгалтерських стандартів
4	50 міжнародних бухгалтерських стандартів
Питання 30. Принцип нарахування передбачає :	
1	відображення доходів і витрат в період їх нарахування
2	відображення доходів і витрат в період здійснення витрат
3	відображення доходів і витрат в період здійснення доходів
4	відображення доходів і витрат в період отримання грошей

Тема 7. Облік фінансових інвестицій і консолідована звітність

Види фінансових інвестицій, їх характеристика й порядок оцінки. Облік довгострокових інвестицій у боргові зобов'язання (облігації). Облік довгострокових інвестицій в акції. Методика й техніка складання консолідованої фінансової звітності.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Амортизована собівартість фінансової інвестиції — собівартість фінансової інвестиції з урахуванням часткового її списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії).

Асоційоване підприємство — це підприємство, в якому інвестор має суттєвий вплив і яке не є ні дочірнім, ні спільним підприємством інвестора.

Група — материнське підприємство і всі її дочірні підприємства.

Гудвіл при консолідації — перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання.

Довгострокові фінансові інвестиції — це фінансові інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент.

Дочірнє підприємство — підприємство, яке перебуває під контролем материнського (холдингового) підприємства.

Контроль — вирішальний вплив на фінансову, господарську і комерційну політику підприємства з метою одержання вигод від його діяльності.

Материнське (холдингове) підприємство — підприємство, яке здійснює контроль дочірніх підприємств.

Консолідовані фінансові звіти — фінансові звіти групи, подані як фінансові звіти єдиного підприємства.

Метод придбання — метод обліку в об'єднанні підприємств, який застосовують у разі, якщо материнська компанія виплачує готівкові гроші або боргові зобов'язання під час набуття акцій дочірньої компанії.

Метод участі — метод обліку, за якого собівартість інвестицій у акції на початок періоду збільшується на відповідну частку інвестора в прибутках асоційованої компанії та зменшується на суму одержаних дивідендів.

Об'єднання підприємств — результат набуття одним підприємством контролю над іншим або результат об'єднання інтересів двох чи більше компаній.

Портфель інвестицій (Portfolio) — сукупність різних цінних паперів, якими володіє інвестор.

Ринкова вартість — це сума, яку можна отримати від продажу інвестиції на активному ринку.

Ринковий — означає наявність активного ринку, який дає можливість установити ринкову вартість (або будь-який показник, який дає змогу обчислити ринкову вартість).

Справедлива вартість — це сума, за якою актив можна обміняти в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Суттєвий вплив — повноваження брати участь у прийнятті рішень з операційної та фінансової політики об'єкта інвестування без здійснення контролю цієї політики.

Фінансові вкладення — інвестиції однієї компанії в цінні папери чи капітал інших.

Частка меншості — частина акціонерного капіталу дочірнього підприємства, яка не належить материнській.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Що таке фінансові вкладення (інвестиції)? Як їх класифікують у бухгалтерському обліку?
2. Яка інформація про фінансові вкладення має бути розкрита у фінансовій звітності?
3. Як ведеться облік інвестицій у боргові зобов'язання?
4. Як обліковуються короткострокові та довгострокові інвестиції в акції?
5. Опишіть методи обліку довгострокових інвестицій.
6. Що таке консолідована звітність? Для чого складають?
7. Які методи застосовують для складання консолідованої звітності?
8. Що таке гудвіл при консолідації? Як його визначають?
9. Опишіть процес складання консолідованого балансу.
10. Що таке частка меншості? Як її відображають у консолідованому балансі?
11. Опишіть процес складання консолідованого звіту про фінансові результати.
12. Які особливості консолідації звітності в умовах злиття компаній?

Завдання для практичних занять

Таблиця 7.1

Стаття	Баланс, дол.	
	М	Д
Актив		
Основні засоби	25970	5300
Інвестиції у компанію Д	—	—

Оборотні кошти	43240	14278
Грошові кошти	20890	4700
Розрахунки з дебіторами	10500	5200
Запаси	11850	4378
Всього	69210	19578
Пасив		
Акціонерний капітал	20320	2470
Емісійний дохід компанії	5490	780
Нерозподілений прибуток	12000	5878
Власний капітал	37810	9128
Розрахунки з кредиторами	31400	10450
Всього	69210	19578

Для складання консолідованої звітності використовуємо робочі таблиці 7.1.

Таблиця 7.2

Робоча таблиця для складання консолідованого балансу, дол.

Стаття	Компанія		Корективи		Консолідована сума
	М	Д	Дебет	Кредит	
Актив					
Основні засоби	25970	5300			
Інвестиції у компанію Д	7000	X			
Гудвіл		-			
Оборотні кошти	43240	14278			
Грошові кошти	20890	4700			
Розрахунки з дебіторами	10500	5200			
Запаси	11850	4378			
Всього	69210	19578			
Пасив					
Акціонерний капітал	20320	2470			
Емісійний дохід компанії	5490	780			
Нерозподілений прибуток	12000	5878			
Власний капітал	37810	9128			
Частка меншості					
Розрахунки з кредиторами	31400	10450			
Всього	69210	19578			

У нашому прикладі частка меншості в дочірньої компанії складає 25 %. Отже, 25 % вартості акцій та нерозподіленого прибутку ($20320 \times 0,25 = 5080$ дол.) мають бути відображені в робочій таблиці як частка меншості, запис ().

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 7.1. Підприємство «А» придбало 100 % акцій підприємства «В» за \$5000. На дату придбання баланси зазначених підприємств були такими:

	«А»	«В»
Інвестиції в «В»	5000	—
<u>Інші активи</u>	<u>12 000</u>	<u>6000</u>
Разом	17 000	6000
Акціонерний капітал	8000	4000
Нерозподілений прибуток	7000	1000
<u>Зобов'язання</u>	<u>2000</u>	<u>1000</u>
Разом	17 000	6000

Скласти консолідований баланс групи «А» на дату придбання.

Тема 8. Облік короткострокових зобов'язань

Види короткострокових зобов'язань та їх оцінка. Облік заборгованості з рахунків постачальників. Облік комерційних і розрахункових знижок, наданих постачальниками. Облік заборгованості з виданих векселів. Облік інших короткострокових зобов'язань: заборгованості з податків, дивідендів з оплати, з авансів від клієнтів, поточної частини довгострокових зобов'язань. Облік заробітної плати та зобов'язань із заробітної плати.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Комерційні знижки — знижки з ціни продукції, товарів, послуг, що видаються постачальником покупцеві з урахуванням обсягу продажу чи певної невідповідності якості товарів. Таким чином, комерційні знижки зв'язані з обігом товарів.

Короткострокові (поточні) зобов'язання — зобов'язання, які слід погасити за один рік.

Salaries — у англо-американській системі обліку це заробітна плата адміністративно-управлінському та торговельному персоналу.

Розрахункові знижки — знижки з ціни реалізованої продукції, які клієнт (покупець) одержує від постачальника за прискорення оплати.

Чиста заробітна плата — сума заробітної плати, яку має одержати персонал підприємства після всіх утримань.

Wages — в англо-американській системі обліку це заробітна плата робітникам і службовцям, нарахована за відрядною чи почасовою системою.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Дати визначення короткострокових зобов'язань і зазначити їх роль у формуванні активів підприємства.
2. Перелічити види короткострокових зобов'язань.
3. Методика обліку заборгованості за рахунками постачальників.
4. Облік знижок, що надаються покупцеві постачальниками.
5. Методика обліку розрахунків за векселями виданими (векселями до сплати).
6. Облік нарахування заробітної плати та утримань із заробітної плати.
7. Облік розрахунків з відрахувань на соціальні потреби.

Завдання для практичних занять

Завдання 8.1. Скласти бухгалтерські проводки за операціями фірми, попередньо зробивши необхідні розрахунки:

1) Рахунок постачальника за придбані матеріали:

— Договірна ціна	20 000
— Комерційна знижка (5 %)	?
Нетто комерційне	?
— Розрахункова знижка (2 %)	?
До оплати	?

2) Перераховано постачальнику заборгованість за придбані матеріали (згідно з рахунком) ?

Завдання 8.2. 1 березня від покупця для покриття заборгованості одержано вексель під 12 % терміном на 30 днів на суму \$5000. За 30 днів вексель погашено покупцем разом з відсотками. Скласти дві проводки: 1.02. та 31.03 (у покупця та постачальника).

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 8.1. Перераховано до бюджету податок на прибуток за звітний період (авансові сплати) — \$80 000; визначена наприкінці року сума податку до сплати до бюджету за рік — \$97 000. Перераховано до бюджету суму податку, яку слід сплатити під час остаточного розрахунку (визначити).

Тема 9. Облік довгострокових зобов'язань

Зміст й оцінка довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових облігацій. Види облігацій, порядок їх випуску та визначення теперішньої вартості. Облік довгострокових облігацій, випущених (реалізованих) за номінальною вартістю. Облік довгострокових облігацій, випущених зі знижкою (дисконтом). Облік довгострокових облігацій, випущених з премією. Способи амортизації дисконту й премій з випущених облігацій. Облік викупу облігацій. Облік перетворення облігацій в акції. Облік довгострокових зобов'язань з векселів виданих.

Облік довгострокових орендних зобов'язань. Методика розрахунку лізингових платежів. Облік зобов'язань з імпортного кредиту та з пенсійних виплат.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Дисконт за облігаціями — сума, на яку номінальна вартість облігації перевищує ціну її реалізації.

Довгострокові зобов'язання — пасиви підприємства або кредиторська заборгованість, яка має бути сплачена впродовж терміну, що перевищує один рік.

Конверсія облігацій — обмін конвертованих облігацій на привілейовані або прості акції.

Облігація — цінний папір, який містить зобов'язання емітента заплатити її власникові після закінчення встановленого терміну номінальну вартість і періодично виплачувати певну суму відсотків.

Облігаційний контракт — договір між емітентом і власниками облігацій, який встановлює права та обов'язки обох сторін.

Оренда — надання однією стороною (орендодавцем) іншій стороні (орендареві) майна у тимчасове користування на визначений термін за певну плату на підставі договору оренди.

Премія з облігацій — сума, на яку ціна реалізації облігацій перевищує їх номінальну вартість.

Фінансовий лізинг — довгострокова оренда майна, за умовою якої орендар бере на себе весь ризик і всі витрати, зв'язані з його використанням.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Сутність довгострокових зобов'язань, їх призначення та зміст.
2. Дати означення облігації. Вказати види облігацій.
3. Методика обліку випущених облігацій за номінальною вартістю.
4. Методика обліку випущених облігацій з дисконтом.
5. Методика обліку випущених облігацій з премією.
6. Методика обліку викупу облігацій.
7. Методика обліку конвертації довгострокових облігацій в акції компанії.
8. Методика обліку довгострокових зобов'язань за векселями виданими.
9. Сутність операційного та фінансового лізингу.

Завдання для практичних занять

Завдання 9.1. Скласти бухгалтерські проводки з операцій корпорації, зробивши попередньо необхідні розрахунки.

1) Компанія випустила (реалізувала) 1.01.98 р. облігації номінальною вартістю \$1 000 000, на п'ять років за 12 % річних; квота до ціни 96 (тобто з дисконтом). Виплата відсотків — 1.01. та 1.07.

2) 1.07.98 р. компанія виплатила відсотки за облігаціями з погашенням (амортизацією) відповідної суми дисконту.

3) Після шостого платіжного періоду компанія викупила всі свої облігації за \$1 040 000.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 9.1. Скласти бухгалтерські проводки з операцій корпорації, зробивши попередньо необхідні розрахунки.

1) Компанія випустила (реалізувала) 1.01.05 р. облігації номінальною вартістю \$100 000, на п'ять за 12 % річних, квота до ціни 104 (тобто з премією). Виплата відсотків — 1.01. та 1.07.

2) 1.07.05 р. компанія виплатила відсотки за облігаціями з відповідним погашенням суми премії.

3) Після шостого платіжного періоду компанія конвертує всі облігації в прості акції номінальною вартістю \$100. кожна. За умови обміну однієї облігації номіналом \$1000 на три прості акції.

Тема 10. Облік власного капіталу та розподілу прибутку в товариствах і корпораціях

Облік формування та змін капіталу товариства. Порядок й облік розподілу прибутків (збитків) між партнерами. Фінансова звітність товариств. Облік ліквідації товариств. Порядок створення корпорацій. Капітал корпорацій. Види, характеристика акцій та їхня оцінка. Облік випуску (продажу) простих і привілейованих акцій. Облік конвертації привілейованих акцій у прості. Облік організаційних витрат, їх амортизація. Нарахування та облік розрахунків з дивідендів. Облік розщеплення акцій. Облік податку на прибуток і розподілу прибутків корпорації.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Акція — цінний папір без установленого терміну обігу, який засвідчує пайову участь в акціонерній компанії.

Вкладений (внесений) капітал — капітал, сформований за рахунок коштів, унесених акціонерами в акції корпорацій. Включає номінальну вартість придбаних акцій і суму перевищення емісійної вартості акцій.

Грошовий дивіденд — дивіденд, який виплачують у грошовій формі.

Дата оголошення — час, коли Рада директорів оголошує дивіденди за акціями.

Дивіденди — частина прибутку корпорації, що розподіляється між акціонерами відповідно до акцій.

Додатковий оплачений капітал — сума, на яку емісійна вартість випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість.

Корпорація — організаційна форма бізнесової діяльності, заснована на акціонерному капіталі. Корпорація як юридична особа існує незалежно від своїх власників.

Корпоративний податок — податок на прибуток корпорації.

Накопичений дивіденд — дивіденд, який не був виплачений власникам привілейованих акцій.

Привілейовані акції — акції, що мають переваги в одержанні дивідендів і розподілі майна у разі ліквідації компанії, але не дають права їх власникам управляти компанією.

Проста (звичайна) акція — акція, яка дає право її власнику на участь в управлінні корпорацією, одержання частини прибутку у вигляді дивіденду та частки майна у разі ліквідації корпорації.

Розщеплення акцій — збільшення кількості випущених акцій з пропорційним зниженням їхньої номінальної чи оголошеної вартості за одну акцію.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. У чому сутність корпорації, які її переваги й вади?
2. Що таке капітал корпорації? Які ви знаєте види акцій?
3. Види оцінок акцій.
4. Методика обліку випуску простих акцій.
5. Методика обліку випуску привілейованих акцій.
6. Для чого корпорація викупує власні акції? Порядок обліку викупу власних акцій.
7. Відображення в обліку реалізації раніше викуплених власних акцій?
8. Методика обліку конвертації привілейованих акцій у прості.
9. Порядок нарахування та обліку дивідендів за простими акціями.
10. Порядок нарахування та обліку дивідендів по привілейованих акціях.
11. У чому сутність і призначення розщеплення акцій?
12. Порядок нарахування та обліку податку на прибуток корпорацій.
13. На які цілі розподіляється чистий прибуток корпорації?
14. Методика обліку розподілу прибутків корпорації та створення спеціальних резервів.

Завдання для практичних занять

Завдання 10.1. Корпорація випустила 60 000 шт. простих акцій без номінальної вартості. Для перших 40 000 шт. акцій дирекція оголосила вартість \$10 за кожен, але фактично вони були реалізовані по \$12 за акцію. Решту 20000 шт. акцій було реалізовано без оголошеної вартості за ціною \$13 кожна.

Завдання 10.2. Корпорація викупила 1 вересня 200__ р. на фондовій біржі 18 000 шт. простих акцій власної емісії за ціною \$15. Первісно акції було випущено за номінальною вартістю \$10 кожна. 25 жовтня 200__ р. корпорація реалізувала 10 000 шт. акцій своїм службовцям за ціною \$12 кожна. Негативну різницю погашено за рахунок нерозподіленого прибутку.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 10.1. Рада директорів корпорації оголосила 15 березня 200__ р. дивіденди. Виплата відбулася простими акціями у розмірі 20 % кількості акцій в обігу. В обігу знаходиться 180 000 простих акцій номінальною вартістю \$10 кожна. Ринкова ціна — \$15 за акцію. Реєстрація акціонерів відбулася 27 березня 200__ р. Виплату дивідендів акціями здійснено 15 квітня 200__ р.

Необхідно: Скласти бухгалтерські проводки за операціями корпорації, зробивши необхідні розрахунки.

Тема 11. Основи управлінського обліку

Концепція та зміст управлінського обліку. Порівняльна характеристика управлінського й фінансового обліку. Об'єкти управлінського обліку. Класифікація витрат і доходів: для визначення собівартості продукції, фінансових результатів та оцінки запасів; для прийняття управлінських рішень; для цілей контролю структурних підрозділів. Організація управлінського обліку. Системи обліку витрат і калькулювання собівартості в зарубіжних країнах. Організація обліку й контролю за центрами відповідальності. Використання обліково-аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Бюджет — план майбутніх операцій у кількісних (зазвичай у грошовому) вимірах.

Бюджетний контроль — процес зіставлення фактичних результатів діяльності з бюджетними, аналізу відхилень і внесення необхідних корективів.

Бюджетний період — період, для якого підготовлено й використовується бюджет.

Витрати — зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками).

Витрати періоду — витрати, які не включають у собівартість продукції, запасів і розглядають як витрати того періоду, в якому вони були здійснені.

Вичерпані (спожиті) витрати — зменшення активів або збільшення зобов'язань у процесі поточної діяльності для отримання доходу звітного періоду.

Диференційний дохід — дохід, який становить різницю між альтернативними рішеннями.

Диференційні витрати — витрати, що становлять різницю між альтернативним рішеннями.

Доходи — збільшення активів або зменшення зобов'язань, що зумовлюють зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства).

Запас міцності — величина, на яку фактичний або запланований обсяг реалізації перевищує критичний обсяг реалізації (точку беззбитковості).

Калькулювання — процес визначення собівартості продукції або іншого об'єкта витрат.

Калькулювання за процесами — система калькулювання продукції на основі групування витрат за процесами або стадіями виробництва.

Калькулювання за замовленнями — система калькулювання продукції на основі обліку витрат за замовленнями (за індивідуальним виробом або окремою партією виробів).

Калькулювання змінних витрат — метод калькулювання, який передбачає віднесення на собівартість продукції тільки змінних виробничих витрат.

Калькулювання на основі діяльності — метод калькулювання, що передбачає групування накладних витрат за основними видами діяльності, а потім розподіл їх між видами продукції виходячи з того, які види діяльності потрібні для виготовлення цієї продукції.

Калькулювання повних витрат — метод калькулювання, який передбачає віднесення на собівартість продукції всіх виробничих витрат (змінних і постійних).

Коефіцієнт маржинального доходу — відношення маржинального доходу до обсягу продажу.

Контрольовані витрати — витрати, які менеджер може контролювати або здійснювати на них значний вплив.

Маржинальний дохід — різниця між доходом від реалізації продукції та змінними витратами підприємства.

Маржинальні витрати — витрати на виробництво додаткової одиниці продукції або додаткової її партії.

Об'єкти витрат — види продукції, замовлення, процеси, сегменти діяльності підприємства, що потребують вимірювання та обліку зв'язаних з ними витрат.

Прибуток — це різниця між доходами й витратами звітного періоду.

Релевантні витрати — майбутні витрати, що можуть бути змінені внаслідок прийняття управлінського рішення й залежать від ухваленого рішення.

Стандартні витрати — витрати, необхідні для виробництва певної продукції або послуг за нормальних умов діяльності.

Точка безбитковості — обсяг реалізації, за якого доходи підприємства дорівнюють витратам, а прибуток відповідно дорівнює нулю.

Трансфертна ціна — ціна, за якою продукти або послуги одного центру відповідальності передаються іншому центру відповідальності всередині компанії.

Управління за відхиленнями — принцип управління, за яким менеджер зосереджує увагу тільки на значних відхиленнях від плану (бюджету, норм) і не звертає увагу на незначні порушення.

Управлінський облік — це система виявлення, вимірювання, обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством.

Фактор витрат — діяльність, що впливає на витрати.

Функція витрат — математичний опис зв'язку між витратами та їх чинниками.

Центр відповідальності — сфера діяльності, у межах якої встановлено персональну відповідальність менеджера за показники діяльності, які він повинен контролювати.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Сутність, визначення та призначення управлінського обліку.
2. Об'єкти управлінського обліку та їх визначення.
3. Основні відмінності між фінансовим та управлінським обліком.
4. Вичерпані та невичерпані витрати: визначення, приклади та застосування в обліку.
5. Витрати на продукцію та витрати періоду: визначення, приклади та застосування в обліку.
6. Прямі та непрямі витрати: визначення, приклади та застосування в обліку.
7. Постійні та змінні витрати: визначення, приклади та застосування в управлінському обліку.
8. Релевантні та нерелевантні витрати: сутність, приклади та застосування в управлінському обліку.
9. Маржинальні та середні витрати: дати визначення й навести приклади.
10. Загальні та диференційні витрати (доходи): дати визначення й навести приклади застосування в управлінському обліку.
11. Контрольовані та неконтрольовані витрати: сутність, приклади та застосування в управлінському обліку.
12. Система обліку та калькулювання повних витрат: сутність і призначення.
13. Сутність та організація калькулювання собівартості за замовленнями.
14. Сутність та організація калькулювання собівартості за процесами.
15. Сутність та переваги калькулювання собівартості на основі виробничої діяльності.
16. Система обліку й калькулювання за змінними витратами: сутність і призначення.
17. У чому полягає основна мета аналізу «витрати, обсяг діяльності, прибуток»?
18. Точка беззбитковості, її сутність і методика розрахунку.

19. Аналіз інших показників взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку.

20. Вплив систем калькулювання за повними та змінними витратами на розмір прибутку звітного періоду підприємства.

21. Поняття центрів відповідальності та обліку за центрами відповідальності.

22. Види центрів відповідальності та їх визначення. Наведіть приклади.

23. Сутність бюджетування та бюджетів за центрами відповідальності. Бюджетний контроль.

24. Система обліку стандартних витрат: сутність і значення для управління центрами відповідальності.

25. Методика визначення відхилень від стандартних витрат використання матеріалів і витрат на оплату праці (за факторами).

26. Сутність системи управління за відхиленнями.

27. Звіти структурних підрозділів підприємства про результати діяльності за звітний період.

28. Оцінка діяльності центрів відповідальності та їх менеджерів (назвати основні показники оцінювання).

29. Необхідність і сутність трансфертних цін у процесі організації обліку та контролю за центрами відповідальності.

30. Методика аналізу релевантної інформації для прийняття рішень «виробляти чи купувати?»

31. Методика аналізу релевантної інформації для прийняття рішення щодо оптимального використання обмежених ресурсів.

32. Методика аналізу інформації для прийняття рішення за спеціальним замовленням.

33. Методика аналізу інформації для прийняття управлінських рішень за ціноутворенням.

Завдання для практичних занять

Завдання 11.1. (тестові). За кожним з наведених нижче питань виберіть найкращу відповідь. На кожне питання дайте тільки одну відповідь.

1.1. Контрольовані витрати — це:

а) майбутні очікувані витрати, які будуть відрізнятися за різних альтернатив;

- б) витрати, фактична сума яких не буде відрізнятися від нормативної (бюджетної);
- в) витрати, на розмір яких менеджер може безпосередньо впливати на певному рівні управління впродовж певного проміжку часу;
- г) витрати, сума яких у межах релевантного діапазону залишається напівпостійною певний проміжок часу.

1.2. На наступний рік компанія GN Company запланувала реалізацію продукції «Р» обсягом 20 000 шт., запаси на кінець періоду — 1 000 шт. і запаси на початок періоду 600 шт. Яку кількість продукції «Р» необхідно виробити впродовж року?

- а) 19 600;
- б) 20 000;
- в) 20 400;
- г) 21 400.

1.3. Вид бюджету, який залишається незмінним, незважаючи на будь-які операційні чи фінансові зміни, називається:

- а) збалансованим бюджетом;
- б) бюджетом витрат;
- в) гнучким бюджетом;
- г) статичним бюджетом.

1.4. Якщо під час порівняння показників операційного прибутку, розрахованих за системи обліку та калькулювання повних витрат і за системи змінних витрат, запаси готової продукції на початок періоду перевищують запаси на його кінець, то можна стверджувати, що:

- а) упродовж періоду обсяг реалізації збільшився;
- б) змінні витрати на одиницю продукції менші, ніж постійні;
- в) прибуток за системи калькулювання повних витрат більший, ніж за системи калькулювання змінних витрат;
- г) прибуток за системи калькулювання змінних витрат більший, ніж за системи калькулювання повних витрат;

1.5. Яке з тверджень правильне?

- а) позитивні відхилення завжди вигідні компанії;
- б) менеджери завжди намагаються досягнути негативних відхилень;

в) керівництво зазвичай не надає перевагу позитивним відхиленням;

г) позитивні відхилення не завжди вигідні компанії.

1.6. Множенням фактичного обсягу виробництва на різницю між фактичною та стандартною (плановою) ціною ресурсу визначають відхилення за:

а) бюджетом;

б) витратами;

в) ціновим чинником;

г) чинником використання.

Завдання 11.2. Виходячи з наведених нижче даних, скласти звіт про фінансові результати компанії за місяць за системи калькулювання повних витрат і за системи калькулювання змінних витрат. Прокоментувати результати щодо розбіжності. Компанія виготовляє один вид продукції.

Вироблено — 10 000 шт., реалізовано — 5 000 шт. Ціна реалізації — \$30/шт. Змінні виробничі витрати на одиницю — \$20. Постійні виробничі витрати за місяць — \$80 000.

Завдання 11.3. Компанія «ЛИБІДЬ» виробляє один вид продукції. Ціна реалізації одиниці продукції 200 грн. Змінні витрати на одиницю — 140 грн. Постійні витрати за місяць — 24 000 грн. У березні компанія реалізувала 600 шт. продукції.

Потрібно:

1) скласти звіт про прибутки компанії за березень;

2) визначити точку рентабельності у натуральному та грошовому показниках;

3) визначити обсяг реалізації (у натуральному та грошовому показниках), необхідний для отримання 21 000 грн прибутку (методом маржинального доходу);

4) який прибуток отримує компанія, якщо обсяг реалізації становить 180 000 грн?

5) За даними березня визначити показники:

а) запас міцності (межу безпеки);

б) операційний важіль.

Прокоментувати розраховані показники.

Калькулювання повних витрат традиційним методом і на основі діяльності.

Завдання 11.4. Фірма «Грант» виготовляє чотири види виробів: А, Б, В і Г. За звітний період є такі дані:

Виріб	Виготовлено, одиниць	Кількість виробничих циклів	Кількість людино-годин на одиницю	Машино-години на одиницю	Витрати матеріалів на одиницю, \$	Компоненти матеріалів на одиницю
А	25	3	2	2	30	8
Б	25	4	4	4	75	5
В	250	7	2	2	30	8
Г	250	10	4	4	75	6

- Прямая зарплата — \$7 на годину.

Накладні витрати, \$:

- короткотермінові змінні витрати: 8250
- довгострокові змінні витрати
 - а) витрати на складання виробничого графіку 7680
 - б) витрати на наладку 3600
 - в) витрати на розвантаження матеріалів 7650

Потрібно:

1. Визначити виробничу собівартість кожного виробу:

- а) використовуючи традиційну систему калькулювання з розподілом накладних витрат на основі людино-годин або машино-годин;
- б) використовуючи систему калькулювання на основі виробничої діяльності з розподілом накладних витрат на основі таких чинників:

Витрати	Чинник витрат
Короткотермінові змінні накладні витрати	Машино-години
Витрати на складання виробничого графіку	Кількість виробничих циклів
Витрати на наладку	Кількість виробничих циклів
Витрати на розвантаження матеріалів	Кількість компонентів

2. Порівняти результати калькулювання, отримані під час використання різних методів.

Завдання 11.5. Стандартні витрати матеріалу «А» на одиницю продукції становлять: 5 кг за ціною 8 грн = 40 грн.

За місяць компанія виготовила 500 шт. продукції, витративши 2600 кг матеріалу «А» за фактичною ціною 9 грн на загальну суму 23 400 грн.

Визначити відхилення за рахунок цін і за рахунок кількості (ефективності використання матеріалів). Зазначити можливі причини відхилень.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 11.1. Стандартні витрати основної (прямої) зарплати на одиницю продукції становлять:

5 годин по 4 грн/год = 20 грн.

За місяць компанія виготовила 500 шт. продукції. Витрати праці фактично становили: 2 800 год за погодинною тарифною ставкою 5 грн.

Визначити відхилення за рахунок тарифних ставок і за рахунок кількості затрачених годин (продуктивності праці). Зазначити можливі причини відхилень.

Завдання 11.2. Виробляти чи купувати? Компанія виробляє складну деталь «Х» для виробництва основної продукції, її річна потреба становить 20 000 деталей «Х». Калькуляція собівартості одиниці деталі «Х» (у \$):

Прямі матеріали — 9; пряма зарплата — 5; змінні накладні витрати — 1; амортизація спеціального устаткування — 3 (устаткування не має ліквідаційної вартості); зарплата контролерів — 2; постійні загальновиробничі витрати — 10 (разом 30 грн).

Постачальник пропонує деталь «Х» за ціною \$25.

Чи варто прийняти пропозицію? Яка буде ціна помилки у разі прийняття неправильного рішення?

Завдання 11.3. Обмежені ресурси. Компанія виготовляє два вироби: «А» і «В». Інформація на одиницю (у \$):

	«А»	«В»
Ціна реалізації за одиницю	60	50
Змінні витрати	36	35
Маржинальний дохід	24	15
Коефіцієнт маржинального доходу (%)	40	30
Поточний тижневий попит (шт.)	2000	2200
Час обробки на машині №34 на одиницю, хвилин	1	0,5

Примітка. Машина № 34 є вузьким місцем компанії, оскільки використовується на повну потужність — 2 400 хвилин на тиждень.

Скласти виробничу програму, яка забезпечить максимізацію прибутку (на базі маржинального доходу).

Модульне завдання 2

Питання 1. Витрати, доходи, фінансові результати, а також інвестиції в основні фонди контролює керівник :	
1	центру витрат
2	центру прибутку
3	центру доходів
4	центру інвестицій

Питання 2. Складові управлінського обліку:	
1	прогнозна інформація
2	нормативна інформація
3	обліково-аналітична інформація
4	оперативна інформація
5	інформація про зовнішнє середовище

Питання 3. Асоційованою компанією вважається підприємство:	
1	в якому інвестор має суттєвий вплив
2	яке є дочірнім підприємством
3	яке є спільним підприємством
4	в якому інвестор володіє менше, ніж 20% акцій

Питання 4. Процес зіставлення фактичних результатів діяльності з бюджетом, аналізу відхилень і внесення необхідних корективів - це:	
П.в.	бюджетний контроль

Питання 5. Дохід, що виплачується акціонерам внаслідок фінансово-господарської діяльності:	
--	--

Варіант № 1

1	відсотки
2	прибуток
3	заробітна плата
4	дивіденди

Питання 6. Що не включається до зобов'язань компанії?	
1	торговельна кредиторська заборгованість
2	векселі до сплати
3	торговельна дебіторська заборгованість
4	заборгованість з фінансового лізингу

Питання 7. Відсотки по облігаціях нараховуються на їх:	
1	номінальну вартість
2	вартість з премією
3	вартість з дисконтом
4	ринкову вартість

Питання 8. Назвіть, що означає термін "нараховані доходи":	
1	дохід зароблений, але ще не отриманий
2	дохід ще не зароблений, але гроші отримані
3	сплачені наперед витрати, які ще не мали місця
4	не сплачені витрати, які вже мали місце

Питання 9. Система обліку й калькулювання повних витрат передбачає, що в собівартість:	
1	включають всі витрати, пов'язані з процесом

	виробництва
2	виробничі втрати
3	адміністративні витрати
4	витрати на збут

Питання 10. Калькулювання витрат за процесами – це :	
1	позамовний метод
2	калькулювання на основі виробничої діяльності
3	попередільний метод
4	нормативний метод

Питання 11. Проміжний фінансовий результат, який має забезпечити покриття постійних витрат і одержання прибутку:	
1	маркетинговий дохід
2	маржинальний дохід
3	повний дохід
4	валовий дохід

Питання 12. Дохід, який становить різницю між альтернативними рішеннями:	
1	маржинальний дохід
2	дохід на розвиток
3	макродохід
4	диференційний дохід

Питання 13. Витрати, що зумовлюються прийнятим управлінським рішенням:	
1	нерелевантні витрати
2	релевантні витрати
3	реальні витрати
4	нереальні витрати

Питання 14. Мінімальна вартість акцій, яка вказується на сертифікаті акцій :	
1	реалізаційна вартість
2	купівельна вартість
3	номінальна вартість акцій
4	справедлива вартість

Питання 15. Для обліку розрахунків з кредиторами на вексельній основі застосовують рахунок:	
1	векселі видані
2	векселі одержані
3	векселі надані
4	фінансові витрати

Питання 16. Із заробітною платою пов'язані три види зобов'язань :	
1	заборгованість із виплати заробітної плати
2	заборгованість із податків, що утримуються із заробітної плати
3	заборгованість з інших утримань із заробітної плати
4	заборгованість з розрахунків

Питання 17. Нараховану персоналу підприємства заробітну плату включають у :	
1	доходи підприємства
2	витрати підприємства
3	збитки підприємства
4	довгострокові зобов'язання підприємства

Питання 18. Довгострокові облигації залежно від мети випуску:	
1	розрахункові
2	випущені для рефінансування
3	консолідовані
4	заставні

Питання 19. Облік пенсійних зобов'язань ведеться на пасивному рахунку:	
1	Витрати на пенсійне забезпечення
2	Заборгованість з пенсійних зобов'язань
3	Виплати працівникам
4	Облік пенсійного забезпечення

Питання 20. В США компанії оприлюднюють консолідовані:	
1	баланс
2	звіт про прибутки і збитки
3	звіт про рух грошових коштів
4	примітки до звітів

Питання 21. Процедури консолідованої фінансової звітності описані в:	
1	МСБО 27 «Консолідовані та окремі фінансові звіти»
2	МСБО 28
3	МСФЗ 3
4	МСФЗ 7

Питання 22. Поточні фінансові інвестиції – це :	
1	інвестиції на термін , що не перевищує одного року
2	інвестиції на термін двох років
3	інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані
4	інвестиції, які відображаються як необоротні активи

Питання 23. Довгострокові фінансові інвестиції – це :	
1	інвестиції на термін одного року
2	інвестиції, які можуть бути вільно реалізовані
3	інвестиції на термін, що більше одного року
4	інвестиції , які відображаються як оборотні активи

Питання 24. Консолідований звіт про фінансові результати складають :	
1	на основі даних материнської компанії
2	на основі даних дочірньої компанії
3	об'єднанням доходів і витрат материнської та дочірньої компанії
4	на основі даних про доходи

Питання 25. Узарубіжних країнах практикують:	
1	погодинну й відрядну оплату праці
2	почасову
3	відрядну
4	відрядно-преміальну

Питання 26. Спеціальна назва для товарів, що виробляються компанією:	
1	роялті
2	торгова марка
3	гудвіл
4	авторські права

Питання 27. Як називають власників підприємства, організованого як корпорація?	
1	партнерами
2	засновниками
3	інвесторами
4	акціонерами

Питання 28. Існують такі види корпорацій:	
1	прості і складні
2	відкриті і закриті
3	великі, середні, малі
4	типові, альтернативні

Питання 29 .Ексклюзивне право власника на виробництво певного товару :	
П.в.	патент

Питання 30. У фінансовій звітності надається інформація про:	
a	активи
b	зобов'язання
c	власний капітал
d	доходи і витрати, включаючи прибутки і збитки
e	рух грошових коштів
f	кадрова політика
1	(a)+(c)+(d)+(e)
2	(a)-(e)
3	(a)-(c)
4	(a)-(f)

Варіант № 2

Питання 1. Підрозділ, керівник якого несе відповідальність не тільки за витрати, а й за доходи та фінансові результати:	
1	центру витрат
2	центру прибутку
3	центру доходів
4	центру інвестицій

Питання 2. Система управління включає:	
1	планування
2	організацію
3	мотивацію
4	контроль
5	регулювання

Питання 3. Консолідовану фінансову звітність подає:	
1	дочірнє підприємство
2	материнська компанія
3	спільне підприємство
4	асоційована компанія

Питання 4. Процес планування майбутньої діяльності підприємства та оформлення його результатів системою бюджетів - це:	
П.в.	бюджетування

Питання 5. До короткострокових зобов'язань відносяться:	
1	векселі, які підлягають сплаті протягом 390 днів
2	кредиторська заборгованість по довгострокових позиках банку
3	пенсійні зобов'язання
4	зобов'язання перед персоналом з оплати праці

Питання 6. До довгострокових зобов'язань відносяться:	
1	векселі, які підлягають сплаті протягом 90 днів
2	торговельна кредиторська заборгованість
3	пенсійні зобов'язання
4	зобов'язання перед персоналом з оплати праці

Питання 7. Конвертовані - це облигації:	
1	власник яких має право перетворити їх в акції
2	які мають гарантію погашення
3	власники яких зареєстровані у книзі емітента
4	які погашаються серіями

Питання 8. Сума, на яку номінальна вартість облигації перевищує ціну її реалізації:	
1	дисконт за облигаціями
2	премія з облигацій
3	дохід з конвертації
4	дохід з реалізації

Питання 9. Договір між емітентом і власником облигацій::	
1	облигаційний акт
2	облигаційний контракт
3	облигаційний пакт
4	фінансовий контракт

Питання 10. Калькулювання витрат за замовленнями:	
1	попроцесний метод
2	позамовний метод
3	груповий метод
4	масовий метод

Питання 11. Система калькулювання за змінними витратами ґрунтується:	
1	на поділі всіх витрат на змінні та постійні
2	на поділі всіх витрат на основні та додаткові
3	на поділі всіх витрат на прості та складні
4	на поділі всіх витрат на прості та складені

Питання 12. Витрати на виробництво додаткової одиниці продукції:	
1	маржинальні витрати

2	додані витрати
3	витрати на модернізацію
4	витрати на збут

Питання 13 Ціна акцій, що формується на фондовій біржі .:	
1	позаринкова вартість акцій
2	ринкова вартість акцій
3	повна вартість акцій
4	часткова вартість акцій

Питання 14. Організаційна форма бізнесової діяльності, заснована на акціонерному капіталі:	
1	ТОВ
2	траст
3	корпорація
4	СП

Питання 15. Облік одержаних векселів відображається на:	
1	дебеті рахунка „ Векселі одержані ”
2	кредиті рахунка „ Векселі одержані ”
3	дебеті рахунка „ Рахунки до одержання ”
4	дебеті рахунка „ Доходи за відсотками ”

Питання 16. Нарахування на заробітну плату, які має сплатити роботодавець США:	
1	професійкові внески
2	обов'язкові відрахування на соціальне страхування
3	відрахування до федерального фонду зайнятості
4	відрахування до фонду зайнятості штату

Питання 17. Сума заробітної плати, яку має одержати персонал підприємства після всіх утримань:	
1	нарахована заробітна плата
2	чиста заробітна плата
3	фіксована заробітна плата
4	валова заробітна плата

Питання 18. Довгострокові облигації залежно від порядку виплати відсотків:	
1	прості
2	дохідні
3	іменні
4	облигації на пред'явника

Питання 19. Сума відрахувань на пенсійне забезпечення відображається по дебету рахунка:	
1	Витрати на пенсійне забезпечення
2	Заборгованість з пенсійних зобов'язань
3	Заборгованість з пенсійного зобов'язання
4	Заборгованість з пенсійного забезпечення

Питання 20. У західноєвропейських країнах консолідована звітність включає:	
1	баланс
2	звіт про прибутки і збитки
3	звіт про рух капіталу
4	звіт про рух грошових коштів
5	примітки до звітів
6	висновки аудитора

Питання 21. Компанії-інвестори отримують від асоційованих компаній дивіденди згідно:	
1	МСБО 27
2	МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії»
3	МСБО 31
4	МСБО 29

Питання 22. Вкладення коштів однієї компанії в цінні папери та капітал інших компаній – це:	
1	фінансові витрати
2	фінансові інвестиції
3	фінансові доходи

4	фінансові збитки
---	------------------

Питання 23. Довгострокові фінансові інвестиції відображаються:	
1	в пасиві балансу
2	в примітках
3	в активі балансу у розділі «Непоточні активи»
4	в звіті про рух капіталу

Питання 24. Аспекти фінансових інвестицій і фінансових звітів групи підприємств розглядаються в:	
1	МСБО 22 «Об'єднання компаній»
2	МСБО 27 «Консолідована і окрема фінансова звітність»
3	МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії»
4	МСБО 31 «Частки у спільних підприємствах»

Питання 25. Для обліку заборгованості та розрахунків використовують рахунок :	
1	Розрахунки з персоналом
2	Персонал
3	Розрахунки з оплати
4	Розрахунки за виплатами

Питання 26. Дозвіл, що видається державними органами на ведення певних видів господарської діяльності:	
1	франшиза
2	гудвіл
3	ліцензія
4	патент

Питання 27. Право власності в корпорації засвідчується :	
1	облігаціями
2	акціями
3	інвестиціями
4	правом голосу

Питання 28. Акціонерний капітал формується за рахунок:	
1	коштів інвесторів
2	прибутку, не розподіленого між акціонерами
3	дивідендів
4	пожертвувань

Питання 29. Переваги, які отримує покупець, придбаваючи вже існуючу і діючу компанію порівняно з організацією власної нової фірми:	
П.в.	гудвіл

Питання 30. Повний комплект річної фінансової звітності включає:	
a	баланс
b	звіт про прибутки та збитки
c	звіт про зміни у власному капіталі
d	звіт акціонерів
e	звіт про рух грошових коштів
f	примітки
1	(a)+(c)+(d)+(f)
2	(a)-(c)+(e)+(f)
3	(a)-(d)+(f)
4	(a)-(f)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ

1. Підручники, навчальні посібники, методичні розробки та рекомендації щодо вивчення дисципліни.

1. Бархатов А.П. Международный учет: Учеб. пособие.–М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2001. – 348 с.
2. Бондар М. І. Облік у зарубіжних країнах. [текст]: навч. посіб./ М.І. Бондар, Ю. А. Верига, С.І. Мельник, Н.В. Хоменко ; за заг. ред. Ю. А. Вериги. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 216 с.
3. Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – Житомир: ПП “Рута”, 2002. – 544 с.
4. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.
5. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі. Практичний посібник. – К.: Лібера, 2001. – 840 с..
6. Голов С.Ф. Международные стандарты финансовой отчетности: Вопросы. Тесты. Упражнения. – К.: Либра, 2007. – 320 с.
7. Грюнинг Хенни ван. Международные стандарты финансовой отчетности. – М.: Весь мир, 2004. – 334 с.
8. Губачова О.М. Облік у зарубіжних країнах/ Губачова О.М., Мельник С.І. – К.: КНЕУ, 2011. - 212 с.
9. Губачова О. М. Облік у зарубіжних країнах [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Губачова, С. І. Мельник ; Вищ. навч. закл. Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 400 с.
10. Дергачова В. В. Облік у зарубіжних країнах [Текст] : навч. посіб. / В. В. Дергачова, Н. Є. Скоробогатова, Л. М. Шик ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - К. : НТУУ "КПІ", 2011. - 257 с.
11. Єфіменко В.І. Облік у зарубіжних країнах. – К.: КНЕУ, 2005. - 212 с.

12. Облік у зарубіжних країнах [Текст] : підручник / В. І. Єфименко [та ін.] ; за заг ред. проф. В. І. Єфименка ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2013. - 311 с.
13. Карлин Т.Р. Анализ финансовых отчетов (на основе ГААР): Учебник. – М.: ИНФРА, 2002. – 448 с.
14. Лучко М.Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. – К.: Знання, 2006. – 312 с.
15. Маренков Н.Л. Международные стандарты бухгалтерского учета, финансовой отчетности, аудита в российских фирмах: бухгалтерский учет, анализ и аудит. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – 197 с.
16. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2001: зміни та доповнення /Пер. з англ; За ред. С.Ф.Голова. - К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2001. – 224 с.
17. Николаева О.Е. Международные стандарты финансовой отчетности. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 239 с.
18. Нидлз Б., Андерсон Х.А., Колдуелл Д. Принципы бухгалтерского учета /Пер. с англ.; Под ред. Я.В.Соколова. -М.: Финансы и статистика, 2004. – 496 с.
19. Нікбахт Е., Гроппелі А. Фінанси /Пер. з англ. В.Ф.Овсієнка та В.Я.Мусієнка. - К.: Глобус, 2002. – 383 с.
20. Осадча Г.Г. Облік у зарубіжних країнах. – К.: НУХТ, 2006. – 98 с.
21. Палий В.Ф. Международные стандарты учета и финансовой отчетности. – М.: Инфра-М, 2007. – 511 с.
22. Полякова Л.М. Основи обліку в зарубіжних країнах. – Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2006. – 248 с.
23. Сатубалдин С.С. Учет затрат на производство в промышленности США. – М.: Финансы, 1990. – 187 с.
24. Соколов Я.В. , Семенова М.В. Бухгалтерский учет во Франции // Бухгалтерский учет. - 2000.- № 5. –С.69-77.

25. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: Управленческий аспект/ Пер. с англ.; Под ред. проф. Я.В.Соколова.-М.: Финансы и статистика, 2000. – 416 с.
26. Ценклер Н.І. Міжнародні стандарти в бухгалтерському обліку. – Ужгород: Поліграфцентр „Ліра”, 2006. – 170 с.
27. Шандурська В.Г. Облік у зарубіжних країнах. – Х.: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2004. – 244 с.
28. Энтони Р., Рис Д. Учет: Ситуации и примеры /Пер. с англ.; Под ред. А.М.Петрачкова.-М: Финансы и статистика, 2002. – 560с.

2. Перелік посібників, методичних вказівок по проведенню контрольних видів занять

1. Методичні рекомендації для виконання практичних завдань студентам скороченого терміну навчання напряму підготовки 6.030.509 – “Облік і аудит”. Укладач Т.М.Слесар. К., НУБіП – 2015 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1.....	6
Розділ 2.....	16

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА СЛЕСАР

ОБЛІК У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для виконання практичних завдань та самостійної роботи
студентам напряму підготовки 6.030509 – “Облік і аудит”
скороченого терміну навчання

Підписано до друку

Формат 60x84 1/16.

Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк. 5,25

Тираж 80 екземплярів

Видавництво